

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ
ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ปรมพร ทิพย์พรหม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
พฤศจิกายน 2563

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ
ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ปรมพร ทิพย์พรหม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
พฤศจิกายน 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Factors Affecting Effectiveness of School Administration in
Quality District Schools under Office of Uttaradit Primary
Education Service Area 1

Paramaphorn Tipprom

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education Program (Educational Administration)
faculty of Education Uttaradit Rajabhat University

November 2020

Copyright of Uttaradit Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ของ

ปรมพร ทิพย์พรม

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานี แสงหิรัญ)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฎุมิ สีชมภู)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพกา ธรรมสิทธิ์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพกา ธรรมสิทธิ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน คุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1
ผู้วิจัย	ปรมพร ทิพย์พรหม
ปริญญา	หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพกา ธรรมสิทธิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฎุมิ สีชมภู

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยและสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 44 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 44 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง และครูจำนวน 227 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วน รวม 271 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือปัจจัยนักเรียน และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู และปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยโรงเรียน ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลเท่ากับ 0.81 สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ได้ร้อยละ 66.60 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Y = 1.226 + 0.264(X_1) + 0.185(X_2) + 0.113(X_4) + 0.136(X_5)$$

$$Z = 0.353(Z_1) + 0.231(Z_2) + 0.138(Z_4) + 0.211(Z_5)$$

คำสำคัญ : ปัจจัยความสำเร็จ, โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

Abstract

Title	Factors Affecting Effectiveness of School Administration in Quality District Schools under Office of Uttaradit Primary Education Service Area 1
Author	Paramaphorn Tipprom
Degree	Master of Education Program (Educational Administration)
Advisor	Assistant Professor Dr. Phimphaka Thammasit
Co-Advisor	Assistant Professor Dr.Chatphum Sichomphoo

The purposes of this research were to study factors and predicting factors that affect the effectiveness of school administration in Quality District Schools under the Office of Uttaradit Primary Education Service Area 1. The target population was 44 Quality District Schools. The informants were 44 school administrators selected by purposive sampling and 227 teachers who were obtained by simple random sampling. The instruments used was a questionnaire. The percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis were the parameters used for statistical analysis.

The results revealed that factors affecting the effectiveness of school administration in Quality District Schools overall was at a high level. The factor ranked the highest was the administrative factor, while the lowest was the student factor. Due to the multiple regression analysis, the factors namely administrators, teachers and development participation statistically significantly affected the effectiveness of school administration in Quality District Schools at 0.01, whereas the school factor statistically significantly affected effectiveness of school administration in Quality District Schools at 0.05. In addition, multiple correlation of the factors was at 0.81 which could predict 66.60% as shown in raw scores and standard scores as follows:

$$Y = 1.226 + 0.264(X_1) + 0.185(X_2) + 0.113(X_4) + 0.136(X_5)$$

$$Z = 0.353(Z_1) + 0.231(Z_2) + 0.138(Z_4) + 0.211(Z_5)$$

Keyword : Factors that success, Quality district schools

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ภา ธรรมสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฎุมิ สีชมภู อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ให้กำลังใจ และให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยตลอดเวลาที่ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความซึ้งใจและตระหนักในพระคุณอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาชี้แนะแนวทางในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านผู้เชี่ยวชาญ นายชัชชัย ทับทิมอ่อน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 นายนิรติ โปรงแสง อดีตข้าราชการ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 นายจำเนียร จันทะ ศึกษาพิเศษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 นายนเรศ สุขเกษม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแสนขัน และนายกมล เม็ดไธสง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังปรากฏ(ประชานุกูล) ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยจนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ รวมถึงผู้เป็นเจ้าของข้อมูล และทฤษฎีทั้งหมด ที่ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยจนประสบความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 และ เขต 2 ที่ให้ทดลองใช้แบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบคุณนางสาวปนัดดา สุวรรณสุข และนายวรวัฒน์ รักดี ผู้มีส่วนช่วยเหลือการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

คุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บุพการี ครูบาอาจารย์ที่ได้ให้ความรู้มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ครอบครัวที่ให้กำลังใจ และผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือมาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณผู้มีอุปการคุณดังกล่าวไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

ปรมพร ทิพย์พรม

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
นโยบายกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล.....	10
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	17
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล.....	19
ความสำเร็จการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
บทที่ 3 ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย.....	51

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
วิธีดำเนินการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1	57
ตอนที่ 3 ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1	63
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1	69
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
สรุปผลการวิจัย	73
อภิปรายผล	75
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	90
ภาคผนวก ข สำเนาหนังสือราชการ	92
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	98
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง	108
ภาคผนวก จ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	113

ประวัติย่อผู้วิจัย 116

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุดและระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ในภาพรวม ดังนี้.....	57
ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยผู้บริหาร ในภาพรวมและรายข้อ	58
ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยครู ในภาพรวมและรายข้อ	59
ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยนักเรียน ในภาพรวมและรายข้อ.....	60
ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยโรงเรียน ในภาพรวมและรายข้อ	61
ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาในภาพรวมและรายข้อ	62
ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ภาพรวม ดังนี้.....	63
ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาผู้บริหาร ในภาพรวมและรายข้อ	64

<p>ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาครู ในภาพรวมและรายข้อ.....</p>	<p>65</p>
<p>ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาผู้เรียน ในภาพรวมและรายข้อ.....</p>	<p>66</p>
<p>ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ในภาพรวมและรายข้อ.....</p>	<p>67</p>
<p>ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ในภาพรวมและรายข้อ.....</p>	<p>68</p>
<p>ตารางที่ 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1.....</p>	<p>70</p>
<p>ตารางที่ 15 การวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1</p>	<p>71</p>

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
ภาพที่ 2 เป้าหมายหลักโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	13
ภาพที่ 3 โครงสร้างคุณภาพโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	15

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทาง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลต่อระบบการศึกษาของประเทศอย่างหลีกเลี่ยง ไม่ได้ กระบวนการในการจัดการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความท้าทาย ดังกล่าว ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะพยายามเปลี่ยนแปลงกระบวนการในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพดี ขึ้นก็ตาม แต่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้านต่อการพัฒนาการศึกษา ซึ่งเกิดจากคุณภาพการจัดการ การเรียนการสอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, น.1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 54 ที่รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษา ภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษา ตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งมีการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือ กันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ ซึ่งรัฐบาล ได้กำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่มุ่งให้ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ที่ต้องมีการพัฒนาทุนมนุษย์ ให้มีศักยภาพในการเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งในสาขาต่าง ๆ พัฒนาและเสริมศักยภาพ คนที่ต้องยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง อีกทั้ง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 ระบุให้มีการเสริมสร้างและ พัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ที่คนในสังคมไทยทุกช่วงวัย มีทักษะความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น มีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล และมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ด้านการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้กำหนดเป้าหมาย ให้ประชากรไทยวัยแรงงาน (กลุ่มอายุ 15-59 ปี) มีจำนวนปีการศึกษาเพิ่มขึ้นเป็น 12.5 ปี ในปี 2579 ตลอดจนการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยโดยเวทีเศรษฐกิจ โลก (World Economic Forum : WEF) ของ Global Competitiveness Index 4.0 (GCI 4.0) ได้นำจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทยมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดอันดับด้วยเช่นกัน จากรัฐธรรมนูญและแผนพัฒนาต่างๆข้างต้น ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ให้คนไทยทุกคน มีโอกาสได้รับการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยไม่มีค่าใช้จ่ายอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

มีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เท่าเทียม ทัวถึง อย่างมีศักยภาพ สามารถแข่งขันกับนานาชาติ และพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน (ภาณุพงศ์ พนมวัน, 2562, น.27)

การจัดการศึกษาของประเทศไทยยังประสบปัญหาในหลายด้าน ทั้งในแง่ของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารจัดการในสถานศึกษา ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ที่จัดขึ้นโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เพื่อเป็นการวัดความรู้ของผู้เรียนระดับชาติ ในช่วงที่ผ่านมาพบว่า มีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 วิชาหลัก อันสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาที่ยังขาดประสิทธิภาพ สถานศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกด้านให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อยกระดับคะแนน O-NET ให้สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, น.ก)

โรงเรียนคุณภาพประจำตำบลจึงเป็นแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน มีความสำคัญสูงสุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นชนบท โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลจึงเปรียบเสมือนการได้รับโอกาส การยกย่องเชิดชูเกียรติยศและความรุ่งโรจน์ ที่จะมุ่งเน้นการพัฒนาให้เป็นหนึ่งในระดับตำบลมีความเข้มแข็งและมีความพร้อมในการให้บริการทางการศึกษาตามนโยบาย 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ (สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์, 2562, น.1)

จากสถานการณ์ดังกล่าวมาแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (2562, น.1) นโยบายโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์การดำเนินการ ต้องมีความเข้มแข็งทางวิชาการ เป็นสถานศึกษาคุณธรรม มีความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา (Integrity and Transparency Assessment: ITA) และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย เป็นโรงเรียนศูนย์รวมการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียน และชุมชน อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ มีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหาร การจัดการเรียนการสอน สร้างคลังนวัตกรรมการเรียนการสอน คลังความรู้ที่เป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน อีกทั้งสร้างโอกาสทางการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ให้กับเยาวชน ที่ขาดแคลนได้เติบโตเป็นพลเมืองดี มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ พร้อมทั้งให้นักเรียนมีการพัฒนาด้านสติปัญญา (Intelligence) ด้านอารมณ์ (Emotion) มีทัศนคติ (Attitude) มีพัฒนาการด้านร่างกายสมวัย (Physical) และมีพัฒนาทักษะชีวิตตามกระบวนการลูกเสือ ปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ

มีคุณลักษณะตามโรงเรียนสุจริต มีคุณธรรม อัตลักษณ์ตามโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงให้ความสำคัญกับโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เพื่อจะช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม สำหรับนักเรียนในท้องถิ่นชนบท และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชน บ้าน วัด รัฐ โรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ในปีงบประมาณ 2562 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยคัดเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด คือ เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีความพร้อมเข้าร่วมการพัฒนา ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลางของชุมชน การคมนาคม และการสื่อสารสะดวก มีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมต่าง ๆ สามารถรองรับการเพิ่มจำนวนนักเรียนได้ในอนาคต รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน ยินดีให้ความร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และผ่านการพิจารณาคัดเลือก กลั่นกรอง ให้ความเห็นชอบผ่านกระบวนการประชาคม 3 ระดับ คือ ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ตามลำดับ โดยตั้งเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 7,255 โรงเรียน นอกจากนั้น ในปีงบประมาณ 2563 ยังมีแผนที่จะขยายผลไปยังโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาประจำอำเภอและโรงเรียนพื้นที่พิเศษ (Stand Alone) ตามลำดับ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการพัฒนาการศึกษาไทยในเชิงระบบอย่างแท้จริง ปัจจุบันนี้มีโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ปี 2562 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 44 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 169 โรงเรียน

จากความสำคัญและปัญหาข้างต้นพบว่า ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาของโรงเรียนในแต่ละตำบลนั้น ยังมีความเหลื่อมล้ำกันค่อนข้างสูง จึงเห็นถึงความสำคัญในการจัดตั้งโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลาง ที่จะช่วยให้โรงเรียนขนาดเล็กได้มีโอกาสทางการศึกษา และโอกาสทางการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างเท่าเทียมกัน และผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 เพื่อนำไปใช้ประกอบข้อมูลสำหรับโรงเรียนที่ต้องการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล รวมถึงเป็นแนวทางพัฒนาและปรับปรุงโรงเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลมีอะไรบ้าง
2. สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 44 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 44 คนและครูโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 799 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 รวม 843 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 44 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 44 คนและครูโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลจำนวน 227 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ประจำปี 2562 รวมทั้งสิ้น 271 คน
2. ขอบเขตตัวแปร
 - 2.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลมี 5 ปัจจัย คือ
 - 2.1.1 ปัจจัยผู้บริหาร
 - 2.1.2 ปัจจัยครู
 - 2.1.3 ปัจจัยนักเรียน
 - 2.1.4 ปัจจัยโรงเรียน

2.1.5 ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา

2.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ความสำเร็จการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

มี 5 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านการพัฒนาผู้บริหาร

2.2.2 ด้านการพัฒนาครู

2.2.3 ด้านการพัฒนาผู้เรียน

2.2.4 ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา

2.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลมี 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู ปัจจัยนักเรียน ปัจจัยโรงเรียน ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา และความสำเร็จการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลมี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาผู้บริหาร ด้านการพัฒนาครู ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล หมายถึง ผู้บริหาร ครู นักเรียน โรงเรียน และการมีส่วนร่วมในการพัฒนา มีบทบาทและเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ประกอบด้วย

1.1 ปัจจัยผู้บริหาร หมายถึง การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีความสามารถด้านภาษาและการสื่อสาร ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะพัฒนา มีทักษะการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สามารถสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชน และสามารถแก้ปัญหาการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ

1.2 ปัจจัยครู หมายถึง การที่ครูมีลักษณะรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน มีความตรงต่อเวลาและเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีครูครบชั้นเรียนสอนตรงสาขาวิชา มีทักษะวิชาชีพ มีความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้น Active learning มีความรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และมีความสามารถแก้ไข พัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการ PLC (Professional Learning Community)

1.3 ปัจจัยนักเรียน หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเอง เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย

มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล และได้เรียนรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพตามความเหมาะสม

1.4 ปัจจัยโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนมีสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ที่ทันสมัยที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน มีหนังสือ ตำรา เอกสาร ที่ใช้ประกอบการสอนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน มีการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา มีระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัย เหมาะสม โรงเรียนมีสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.5 ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา หมายถึง การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดหาสื่อและ อุปกรณ์การเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อหางบประมาณในการสนับสนุนโรงเรียน มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการ สรรหาวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ความสำเร็จการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล หมายถึง การที่โรงเรียน ดำเนินงานหรือคิดกระบวนการต่างๆจนส่งผลต่อการพัฒนาผู้บริหาร การพัฒนาครู การพัฒนาผู้เรียน การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้มีความร่วมมือและส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

2.1 การพัฒนาผู้บริหาร หมายถึง การที่โรงเรียนมีการดำเนินการเพื่อให้ผู้บริหารมี ความรู้ ความเข้าใจการบริหารหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มีการพัฒนา ตนเองในการบริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ สามารถวิเคราะห์ความต้องการการพัฒนากิจการ บริหาร สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติที่ดีต่อ การบริหารสถานศึกษา มีเทคนิคในการบริหารการจัดการสถานศึกษาที่หลากหลายและสอดคล้องกับ สถานการณ์ และมีเทคนิคการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2.2 การพัฒนาครู หมายถึง การที่โรงเรียนมีการดำเนินการเพื่อให้ครูได้รับการพัฒนา ตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายสอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาของสถานศึกษา สามารถศึกษา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาคุณภาพงาน แต่ละกลุ่มสาระในภาพรวมของสถานศึกษา สามารถศึกษา วิเคราะห์ ถึงความจำเป็นในการใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น Active learning มีความรู้ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ สามารถใช้กระบวนการ PLC แก้ไขและ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

2.3 การพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความ ฉลาดทางด้านอารมณ์ มีทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร มีพัฒนาการทางด้านร่างกายเหมาะสมตาม

วัย มีการใช้ทักษะชีวิตตามกระบวนการลูกเสือ และปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ มีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

2.4 การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา หมายถึง การที่โรงเรียนจัดบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ จัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยความร่วมมือของครูทุกคน สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเพียงพอ

2.5 การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ให้เข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนในกิจกรรมของโรงเรียน ได้รับการประสานเพื่อขอความร่วมมือ ช่วยเหลือสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน นำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 44 โรงเรียน ที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการคัดเลือกคุณภาพประจำตำบล ระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ให้เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของจังหวัดอุตรดิตถ์

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

5. ครู หมายถึง ครูโรงเรียนในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

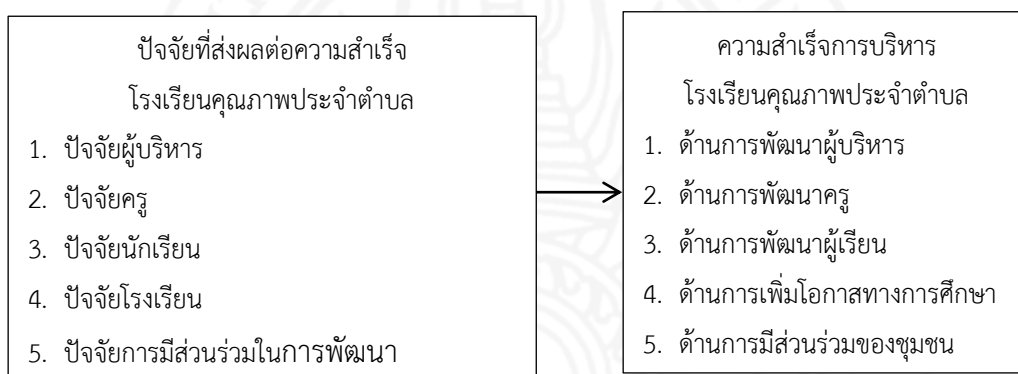
1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 นำไปใช้ประกอบสำหรับโรงเรียนที่ต้องการเข้าร่วมโครงการเป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จะเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาผู้บริหาร และครู การเพิ่มโอกาส

ทางการศึกษา การพัฒนาผู้เรียน และการมีส่วนร่วมของชุมชนพัฒนาปรับปรุงโรงเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการสังเคราะห์และคัดเลือกจากผลการศึกษานักวิชาการ ตามขอบข่ายและภารกิจงาน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต1 มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็น กรอบและแนวคิดของการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ

ประจำตำบล

- 3.1 ปัจจัยผู้บริหาร
- 3.2 ปัจจัยครู
- 3.3 ปัจจัยนักเรียน
- 3.4 ปัจจัยโรงเรียน
- 3.5 ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
4. ความสำเร็จการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
 - 4.1 ด้านการพัฒนาผู้บริหาร
 - 4.2 ด้านการพัฒนาครู
 - 4.3 ด้านการพัฒนาผู้เรียน
 - 4.4 ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา
 - 4.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นโยบายกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เป็นโครงการที่เกิดขึ้นตามนโยบาย “1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ” เป้าหมายเพื่อพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นระดับตำบลให้เป็น โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ภายใต้แนวคิด “1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ” ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการและมีความพร้อมในการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จะช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม สำหรับนักเรียนในท้องถิ่นชนบท และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชน บ้าน วัด รัฐ โรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ในปีงบประมาณ 2562 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยคัดเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด คือ เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีความพร้อมเข้าร่วมการพัฒนา ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลางของชุมชน การคมนาคมและการสื่อสารสะดวก มีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ สามารถรองรับการเพิ่มจำนวนนักเรียนได้ในอนาคต รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน ยินดีให้ความร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และผ่านการพิจารณาคัดเลือก กลั่นกรอง ให้ความเห็นชอบ ผ่านกระบวนการประชาคม 3 ระดับ คือ ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ตามลำดับ โดยตั้งเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 7,255 โรงเรียน นอกจากนั้น ในปีงบประมาณ 2563 ยังมีแผนที่จะขยายผลไปยังโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาประจำอำเภอ และโรงเรียนพื้นที่พิเศษ (Stand Alone) ตามลำดับ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการพัฒนาการศึกษาไทยในเชิงระบบอย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, น.1)

หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี “1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ” ซึ่งเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า “จะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามบริบทของตนเอง สร้างโอกาสให้นักเรียนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ เกิดความเท่าเทียมและครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นต้นแบบโรงเรียนที่มีคุณภาพ โดยโรงเรียนสามารถให้บริการการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูมีความพร้อมด้านสมรรถนะ

ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการให้มีคุณภาพ สร้างการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการบริหาร การจัดการสถานศึกษาของเอกชน บ้าน วัด รัฐ โรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งถือเป็นหลักประกันกับชุมชนว่า โรงเรียนคุณภาพเหล่านี้จะส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้รับความรู้ กระบวนการและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงตน ดำรงชีวิตในการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ ตลอดจนเป็นศูนย์รวมหรือเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน นำไปสู่การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชน ร่วมกันจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่เป็นประโยชน์ เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ โดยในปีงบประมาณ 2562 จะเริ่มดำเนินการขับเคลื่อนในโรงเรียนประถมศึกษา ระดับตำบลก่อน และปีงบประมาณ 2563 พัฒนาไปสู่โรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับอำเภอ โรงเรียนพื้นที่พิเศษ (Stand Alone) ตามลำดับ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการพัฒนาการศึกษาไทยในเชิงระบบอย่างแท้จริง โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษา ได้รับมอบหมายนโยบายจากนายกรัฐมนตรีให้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ) ให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยเร่งดำเนินการโครงการให้เป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืนสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านการจัดการศึกษาของประเทศต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, น.1)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ต้องมีความเข้มแข็งทางวิชาการ เป็นสถานศึกษา คุณธรรม มีความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา (ITA) และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย เป็นโรงเรียนศูนย์รวมการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียน และชุมชน อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
2. เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ความร่วมมือในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ มีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน สร้างคลังนวัตกรรมการเรียนการสอน คลังความรู้อย่างเป็นรูปธรรม และมีความยั่งยืน
3. เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ให้กับเยาวชนที่ขาดแคลนได้เติบโตเป็นพลเมืองดี มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ
4. เพื่อให้เด็กนักเรียนมีการพัฒนาด้านสติปัญญา (Intelligence Quotient) ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient) มีทัศนคติ (Attitude) มีพัฒนาการด้านร่างกายสมวัย (Physical) และมีพัฒนาทักษะชีวิตตามกระบวนการลูกเสือ ปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ

มีคุณลักษณะตามโรงเรียนสุจริต มีคุณธรรมอัตลักษณ์ตามโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เพื่อปลูกฝัง
ความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ (Moral Quotient) สามารถรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงใน
สังคมโลก ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อจบการศึกษามีงานทำ อย่างมั่นคง มั่งคั่ง
และยั่งยืน

5. เพื่อให้นักเรียนมีการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความรัก ห่วงเห่นและความภูมิใจ
ในชาติ โดยใช้แนวคิดแบบ STAR STEMS และแนวทางโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยนักเรียนเป็นคนดี
มีวินัย มีการเรียนรู้แบบเสมือนเหตุการณ์จริง โดยใช้หลักเหตุและผล หลักภูมิปัญญาไทยและศาสตร์
พระราชทาน หลักประสิทธิภาพ ระบบและการสื่อสารภาษาอังกฤษ หลักพิสูจน์ด้วยหลักตรรกะ
และคุณธรรม และหลักความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับภูมิสังคมในการพัฒนาทักษะชีวิตตาม
กระบวนการลูกเสือ รวมถึงปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดีของ
ประเทศชาติ (Moral Quotient)

6. เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่าง เอกชน บ้าน วัด/ศาสนสถานอื่นๆ รัฐ และโรงเรียน
อย่างป็นรูปธรรมและมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

เป้าหมายโครงการ

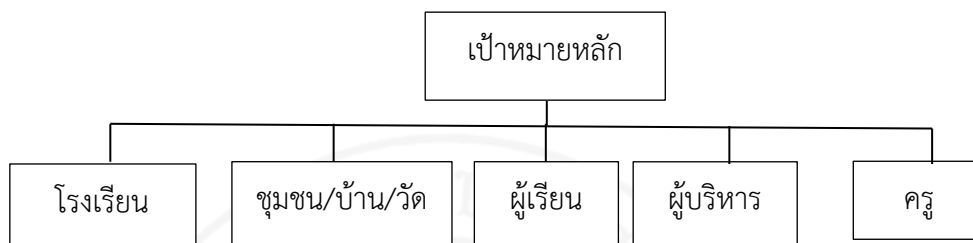
1. โรงเรียนประจำตำบลอย่างน้อยตำบลละ 1 โรงเรียน ต้องมีความเข้มแข็งทางวิชาการ
เป็นสถานศึกษาคุณธรรม มีความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา (ITA) และเป็นแหล่งเรียนรู้
ด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย เป็นโรงเรียนศูนย์รวมการศึกษาที่มีคุณภาพ
สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียน และชุมชน อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

2. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ
ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ มีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารจัดการ
เรียนการสอนคลังนวัตกรรมการเรียนการสอน

3. นักเรียนทุกคนในตำบลได้รับโอกาสและเข้าถึงการบริการและสวัสดิการทางการศึกษา
ที่มีคุณภาพและเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ
และสังคมในท้องถิ่นชนบท

4. นักเรียนมีการพัฒนาด้านสติปัญญา (Intelligence Quotient) ความฉลาดทางอารมณ์
(Emotional Quotient) มีทัศนคติ (Attitude) มีพัฒนาการด้านร่างกายสมวัย (Physical)
และมีพัฒนาทักษะชีวิตตามกระบวนการลูกเสือ ปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ มีคุณลักษณะตาม
โรงเรียนสุจริต มีความรัก ห่วงเห่นและความภูมิใจในชาติ โดยใช้แนวคิดแบบ STAR STEMS
และมีคุณธรรมอัตลักษณ์แนวทางโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดีของ
ประเทศชาติ (Moral Quotient). สามารถรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก ใช้ชีวิตอยู่ใน
สังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อจบการศึกษามีงานทำ อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

5. ทุกภาคส่วนทั้งเอกชน บ้าน วัด/ศาสนสถานอื่น ๆ รัฐ และโรงเรียน มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ภาพที่ 2 เป้าหมายหลักโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

กลุ่มเป้าหมายโครงการ (Target group)

นักเรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา อย่างน้อยตำบลละ 1 โรงเรียน

การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ)

ให้การสนับสนุน งบประมาณ สถานที่ แหล่งเรียนรู้ องค์ความรู้ บุคลากร

จำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 โครงสร้างพื้นฐาน

1. อาคารเรียน อาคารประกอบ โรงอาหาร โรงพลศึกษา สนามฟุตบอล
2. ระบบคมนาคม เช่น บริการรถรับ-ส่ง นักเรียน (รถตู้ หรือ รถบัส) ถนน ไฟถนน

ไฟจราจร ป้ายบอกทาง ทางเท้า

3. ระบบไฟฟ้า ระบบพลังงานทางเลือก
4. ระบบประปา น้ำดื่ม ระบบป้องกันน้ำท่วม ระบบบำบัดน้ำเสีย ท่อระบายน้ำ

ระบบการส่งน้ำ

5. เครือข่ายโทรศัพท์ เครือข่ายโทรศัพท์มือถือ สัญญาณโทรศัพท์ และสัญญาณวิทยุ

เคเบิลทีวี สัญญาณอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์ที่รองรับระบบ

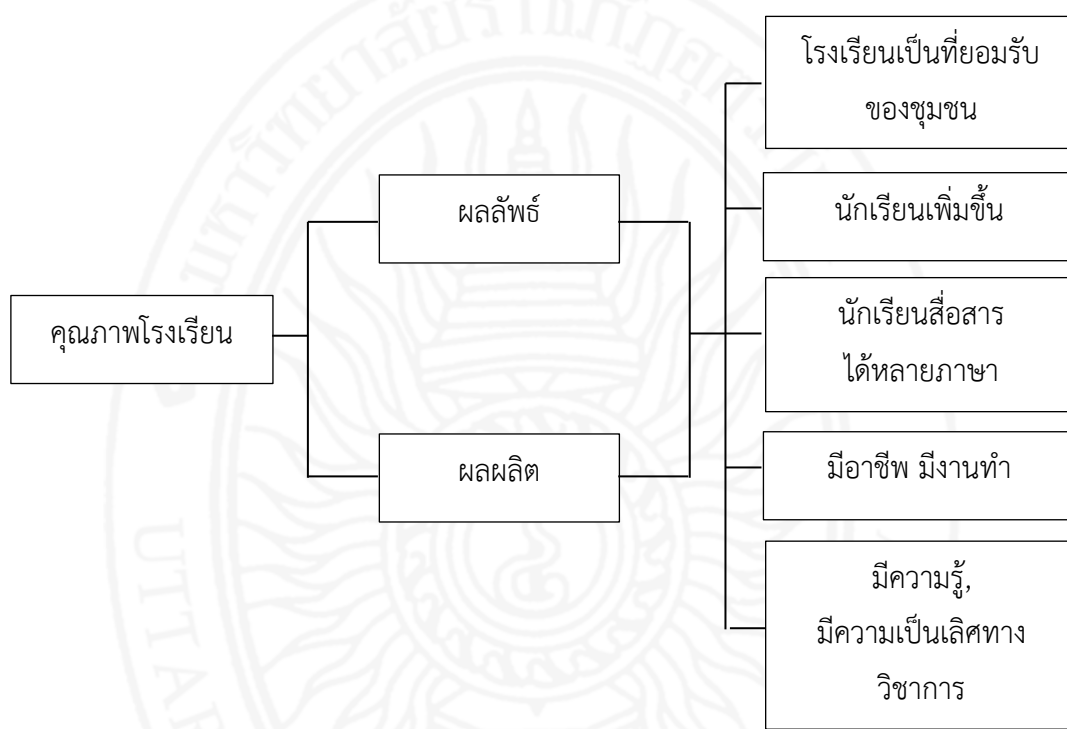
6. เครื่องคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์พกพา และอุปกรณ์อื่นๆ
7. ระบบบำบัดขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย โรงขยะรีไซเคิล และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน
8. โภชนาการและสุขภาพของนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหาร

สถานศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับผู้พิการหรือผู้มีความต้องการพิเศษ

ด้านที่ 2 ส่งเสริมการศึกษา

1. ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาที่โรงเรียนเลือก
 2. ส่งเสริมสนับสนุนสะเต็มศึกษา (STEM Education)
 3. ส่งเสริมด้านอาชีพสร้างลักษณะเฉพาะของการเป็นผู้ประกอบการ
 4. ให้การสนับสนุนค่าวัสดุรายหัวของนักเรียน
 5. ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆที่ส่งเสริมการเรียนการสอนและทักษะด้านอาชีพ
 6. ให้การสนับสนุนองค์ความรู้ วัสดุอุปกรณ์ และร่วมพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้เชื่อมโยงเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 7. ให้การสนับสนุนโรงเรียนเข้าถึง เข้าใช้แหล่งเรียนรู้ขององค์กรได้
 8. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลได้รับการพัฒนาทักษะที่สำคัญและจำเป็นที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัจจุบัน
 9. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ได้รับการพัฒนาทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ และเอื้อต่อการสร้างทักษะชีวิตและทักษะวิชาชีพต่อผู้เรียน
 10. ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างสื่อและนวัตกรรมด้านการบริหารและด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นคลังความรู้ให้กับโรงเรียน
 11. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลได้รับการพัฒนาทักษะที่สำคัญและจำเป็นที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัจจุบัน
 12. ถอดบทเรียนการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลที่ประสบความสำเร็จ
 13. สร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านแนวทางการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
- ด้านที่ 3 การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม
1. สร้างเครือข่ายการพัฒนาโดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ผ่านความร่วมมือกับศึกษาธิการจังหวัด
 2. สนับสนุนความร่วมมือระหว่างสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
 3. ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและความร่วมมือให้กับผู้บริหารและครู เพื่อต่อยอดการพัฒนาทั้งด้านกายภาพ การบริหารจัดการ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

4. ส่งเสริมการเขียนแผนพัฒนาระดับโรงเรียน เพื่อขอรับรองประมาณสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
5. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
6. พัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อร่วมกันพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ภาพที่ 3 โครงสร้างคุณภาพโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicator: KPIs)

เชิงปริมาณ

1. จำนวนโรงเรียนประจำตำบล อย่างน้อยตำบลละ 1 โรงเรียน
2. จำนวนโรงเรียนประจำอำเภอ อย่างน้อยอำเภอละ 1 โรงเรียน

เชิงคุณภาพ

1. ร้อยละ 80 ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล และโรงเรียนประจำอำเภอ ต้องมีความเข้มแข็งทางวิชาการ เป็นสถานศึกษาคุณธรรม มีความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา (ITA) และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย เป็นโรงเรียนศูนย์รวม

การศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียน และชุมชน อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

2. ร้อยละ 80 ของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ มีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารจัดการเรียนการสอน คลังนวัตกรรมการเรียนการสอน

3. ร้อยละ 80 ของนักเรียนได้รับโอกาสและเข้าถึงการบริการและสวัสดิการทางการศึกษา ที่มีคุณภาพและเป็นธรรม

4. ร้อยละ 80 ของนักเรียนมีการพัฒนาด้านสติปัญญา (Intelligence) ด้านอารมณ์ (Emotion) มีทัศนคติ (Attitude) มีพัฒนาการด้านร่างกายสมวัย (Physical) และมีพัฒนาทักษะชีวิต ตามกระบวนการลูกเสือ ปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ มีคุณลักษณะตามโรงเรียนสุจริต มีความรัก ห่วงเห่นและความภูมิใจในชาติ โดยใช้แนวคิดแบบ STAR STEMS และมีคุณธรรมอัตลักษณ์แนวทางโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ (Moral Quotient) สามารถรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อจบการศึกษามีงานทำ อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

5. ร้อยละ 80 ได้รับความร่วมมือในการส่งเสริม สนับสนุนจากทุกภาคส่วนทั้งเอกชน บ้าน วัด ศาสนสถานอื่น ๆ รัฐ และโรงเรียน ในการขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล และโรงเรียนคุณภาพประจำอำเภอ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ความสำเร็จของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล คือ เป็นโรงเรียนที่ให้โอกาสทางการศึกษา ที่เท่าเทียมกันอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาเข้มแข็งทั้งด้านวิชาการ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดนตรี กีฬา ศิลปะ และจิตสาธารณะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพร้อมด้านกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุครุภัณฑ์ สะอาด ร่มรื่นปลอดภัย เป็นโรงเรียนที่เน้นการพัฒนาพื้นฐานด้านอาชีพ และการเป็น “โรงเรียนของชุมชน” ที่มีความร่วมมือกับท้องถิ่นและบริการโรงเรียนเครือข่ายและชุมชนอย่างเข้มแข็ง ซึ่งภาพความสำเร็จของโรงเรียนด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. นักเรียน เข้าถึงการบริการและสวัสดิการทางการศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นธรรม ทั้งด้านสติปัญญา (Intelligence) ด้านอารมณ์ (Emotion) มีทัศนคติ (Attitude) มีพัฒนาการด้านร่างกายสมวัย (Physical) ทักษะชีวิตตามกระบวนการลูกเสือ และปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ (Moral Quotient) มีทักษะด้านเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ มีทักษะด้านภาษา 2 ภาษาขึ้นไป มีสมรรถนะที่สำคัญ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะอาชีพมุ่งสู่การมีงานทำ อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

2. ครู มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ มีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารจัดการเรียนการสอน คลังนวัตกรรมการเรียนการสอน มีจรรยาบรรณ มีทักษะวิชาชีพในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้วัสดุ สื่ออุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทันสมัย ส่งเสริมความกระตือรือร้นใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีการพัฒนาตนเองแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) อย่างต่อเนื่อง

3. ผู้บริหาร มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีทักษะการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพสูงสุดต่อคุณภาพผู้เรียน

4. โรงเรียน มีโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก มีคุณภาพด้านสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ มีบรรยากาศอบอุ่น ปลอดภัย ทันสมัย และมีมาตรการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชน มีความโดดเด่นในการเป็นโรงเรียนหลักที่สามารถให้บริการโรงเรียนในบริเวณใกล้เคียง มีความเข้มแข็งทางวิชาการและมีความพร้อมในการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ ผ่านการมีส่วนร่วม ทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา ร่วมสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

5. การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ทุกภาคส่วนทั้งเอกชน บ้าน วัด ศาสนสถานอื่นๆ รัฐ และโรงเรียน ให้การยอมรับ เชื่อมต่อคุณภาพของโรงเรียน ครู และผู้บริหาร และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ให้ความสนใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีความต้องการให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษาและให้ความร่วมมือในการสนับสนุนการดำเนินงานการจัดการศึกษาเสมือนเป็นเจ้าของโรงเรียน

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล (2552, น.8) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานร่วมกับกลุ่ม บุคคลมีอาชีพและชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม ตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ

ณัฐรฎา พวงจันทร์ (2553, น.14) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหาร การพัฒนา และปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อนำพาสถานศึกษาสู่ความก้าวหน้า ส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่นักเรียนเพื่อให้ได้ นักเรียนที่มีคุณภาพ

ประภาพร โสภารักษ์ (2562, น.1) กล่าวว่า การบริหารและการจัดการสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ การบริหารงานในสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานของกลุ่มผู้บริหาร เพื่อต้องการพัฒนาหรือให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่องค์การได้กำหนดไว้และสามารถบริการทางการศึกษาแก่สังคมได้เป็นอย่างดี

ถวิล เกื้อกุลวงศ์ (2562, น.1) กล่าวว่า การบริหารและการจัดการสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารร่วมกับครูหรือบุคลากรในโรงเรียน อธิการบดีหรือผู้บริหารร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับอธิบดีกรมต่าง ๆ และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ละกลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสิ้น การจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้น จะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาคูคนมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัย และอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้เรียกว่า “ภารกิจทางการบริหารการศึกษา” หรือ “งานบริหารการศึกษา” นั่นเอง

หวน พิณรุพันธ์ (2562, น.50) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุกๆด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านการสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน และไม่เป็นระเบียบแบบแผน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานหรือกระบวนการบริหารร่วมกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ทั้งการร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงวิธีการบริหารการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้าและมีคุณภาพ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยผู้บริหาร
2. ปัจจัยครู
3. ปัจจัยนักเรียน
4. ปัจจัยโรงเรียน
5. ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา

1. ปัจจัยผู้บริหาร

ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการบริหารสถานศึกษา เป็นผู้นำ มีความสามารถพร้อมที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น จึงมีผู้วิจัยได้กล่าวไว้ ดังนี้

โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, น.1) กล่าวว่า ผู้บริหาร มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีทักษะการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุดต่อคุณภาพผู้เรียน

ประทวน บุญรักษา (2555, น.6-8) กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในหน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษาก็เป็นผู้มีความสำคัญสูงสุดใน สถานศึกษานั้นๆ ซึ่งเป็นความเชื่อที่สังคมยอมรับว่าเป็นจริง จากความเชื่อดังกล่าวเป็นตัวชี้วัดว่า คุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ดังนั้นจึงควรมองไปที่บทบาทของผู้บริหารตามภารกิจการบริหารสถานศึกษาเพื่อมุ่งไปสู่คุณภาพการศึกษา มี 4 บทบาทสำคัญ ได้แก่

1. บทบาทและภารกิจ บทบาทและภารกิจของผู้บริหาร ได้แก่

- 1.1 เป็นผู้นำทางการศึกษา ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบความก้าวหน้าทางวิชาการของสถานศึกษาซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ เจตคติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งการเป็นผู้นำทางวิชาการนี้จะต้องมีขึ้นตั้งแต่ระดับตัวเอง เพื่อเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น และระดับสถาบันต้องส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาแสวงหาความรู้ และรู้จักผลิตและใช้งานวิจัยมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษา และสร้างจริยธรรมทางวิชาการให้เกิดขึ้นและฝังแน่นในจิตใจจนกลายเป็นคุณธรรมสำหรับองค์การ

นอกจากนี้ความเป็นผู้นำทางวิชาการจะต้องมุ่งไปที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นจุดหมายสูงสุด

1.2 เป็นผู้นำการสั่งการ การบริหารสถานศึกษาเหมือนกับการบริหารองค์การอื่นๆ ทั่วไป ที่ต้องมีการจัดองค์การเป็นฝ่ายเป็นแผนก ซึ่งจะต้องมีการอำนวยความสะดวกสั่งการให้ทุกฝ่ายสามารถดำเนินงานไปได้และที่สำคัญจะต้องแบ่งงาน ละเอียดมอบหมายงานให้เหมาะสม มีความเป็นธรรมและมีบทบาทในการสั่งการ เพื่อแก้ปัญหาใดๆที่เกิดขึ้น

1.3 เป็นผู้จัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากวัสดุอุปกรณ์เป็นทรัพยากรที่สำคัญอย่างหนึ่งในทรัพยากรการบริหาร ซึ่งจะต้องให้เพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพและทั้งการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

1.4 เป็นผู้สร้างความสัมพันธ์อันดีในองค์การ เนื่องจากสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องสร้างให้มากขึ้น เพื่อให้สังคมได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในด้านต่างๆ

2. บทบาทและภาระหน้าที่ของผู้บริหารตามกระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ที่ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรงใน 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ การเงินและงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีบทบาทและภาระหน้าที่ ดังนี้

2.1 บทบาทหน้าที่ด้านวิชาการ

- 2.1.1 มีความรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 2.1.2 มีความรู้มีทักษะและประสบการณ์ด้านการบริหาร
- 2.1.3 เป็นผู้ใช้ความรู้และประสบการณ์แก้ปัญหา
- 2.1.4 เป็นผู้นำในการสร้างวิสัยทัศน์
- 2.1.5 เป็นผู้นำด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 2.1.6 เป็นผู้นำในการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา
- 2.1.7 เป็นผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ
- 2.1.8 บริหารงานโดยคำนึงถึงมาตรฐานการศึกษา

2.2 บทบาทหน้าที่ด้านการบริหารงานงบประมาณ

- 2.2.1 เป็นผู้ทำความเข้าใจในนโยบาย อำนาจหน้าที่และกิจกรรมในหน่วยงาน
- 2.2.2 เป็นผู้นำระบบงบประมาณมาใช้ในการบริหาร

- 2.2.3 เข้าใจระเบียบการเงินการคลังและการพัสดุ
- 2.2.4 สร้างความซื่อสัตย์สุจริตในการใช้งบประมาณ
- 2.2.5 มีความละเอียดรอบคอบ
- 2.2.6 มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
- 2.2.7 หมั่นตรวจสอบการใช้งบประมาณอยู่เสมอ
- 2.2.8 รายงานการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ
- 2.3 บทบาทหน้าที่ด้านการบริหารงานบุคคล
 - 2.3.1 มีความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคล
 - 2.3.2 เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน
 - 2.3.3 มีมนุษยสัมพันธ์
 - 2.3.4 มีอารมณ์ขัน
 - 2.3.5 เป็นนักประชาธิปไตย
 - 2.3.6 เป็นนักประนีประนอม
 - 2.3.7 มีความอดทนอดกลั้น
 - 2.3.8 เป็นนักพูดที่ดี
 - 2.3.9 มีความสามารถในการจูงใจคน
 - 2.3.10 มุ่งพัฒนาองค์กร
- 2.4 บทบาทหน้าที่ด้านการบริหารงานทั่วไป
 - 2.4.1 เป็นนักวางแผนและกำหนดนโยบายที่ดี
 - 2.4.2 เป็นผู้ตัดสินใจสั่งการ
 - 2.4.3 มีความรู้การบริหารโดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย
 - 2.4.4 เป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสาร
 - 2.4.5 รู้จักมอบอำนาจและรับผิดชอบอย่างเหมาะสม
 - 2.4.6 เป็นผู้ควบคุมกำกับติดตามและนิเทศงานที่ดี
- 3. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีดังนี้
 - 3.1 การเป็นผู้นำทางวิชาการ
 - 3.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 3.3 การเป็นผู้อำนวยความสะดวก
 - 3.4 เป็นผู้สร้างความสัมพันธ์อันดี
 - 3.5 การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร
 - 3.6 การสร้างแรงจูงใจ

3.7 การประเมินผลการจัดการศึกษา

3.8 การสนับสนุนการวิจัยพัฒนา

3.9 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

3.10 การส่งเสริมเทคโนโลยี

4. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการให้คำมั่นและรับรองว่าจะดำเนินการจัดการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองและสาธารณชนในด้านคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงมีหน้าที่จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยจัดทำรายงานประจำปี เสนอให้ต้นสังกัดและเปิดเผยต่อสาธารณชนทราบ และมีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยผู้บริหารต้องภาวะผู้นำ มีความสามารถด้านภาษาและการสื่อสาร ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะพัฒนา มีทักษะการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สามารถสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชนได้ และสามารถแก้ปัญหา การปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ

2. ปัจจัยครู

โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, น.1) กล่าวว่า มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ มีความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมการบริหารจัดการเรียนการสอน คลังนวัตกรรมการเรียน การสอน มีจรรยาบรรณ มีทักษะวิชาชีพในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทันสมัย ส่งเสริมความกระตือรือร้นใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีการพัฒนาตนเองแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) อย่างต่อเนื่อง

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี “ข้อบังคับครุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ” (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 (น.18-20) ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูไว้ 3 มาตรฐาน ได้แก่

1. มาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ หรือการแสดงผลของการปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการ

เรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะ หรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายความว่า จรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องยึดถือปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

การกำหนดมาตรฐานทั้ง 3 มาตรฐาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1.1 มาตรฐานความรู้ ต้องมีความรอบรู้และเข้าใจในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1.1.1 การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.2 จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษา ในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

1.1.3 เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้

1.1.4 การวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

1.1.5 การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

1.1.6 การออกแบบและการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

1.2.1 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

1.2.2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.1 การปฏิบัติหน้าที่ครู

2.1.1 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู

2.1.2 ประพัตตินเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

2.1.3 ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล

2.1.4 สร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม

2.1.5 พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2.2 การจัดการเรียนรู้

2.2.1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้

2.2.2 บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนในการวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาผู้คิด และมีความเป็นนวัตกรรม

2.2.3 ดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

2.2.4 จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนโดยตระหนักถึงสภาวะของผู้เรียน

2.2.5 วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2.6 ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ

2.3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

2.3.1 ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.3.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

2.3.3 ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม

2.3.4 ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน ได้แก่

จรรยาบรรณต่อตนเอง

1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2. ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจ แก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้อง ดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

6. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

8. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จรรยาบรรณต่อสังคม

9. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยครูต้องมีความรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน มีความตรงต่อเวลาและเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีทักษะวิชาชีพ มีความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้น Active learning มีความรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน มีความสามารถแก้ไขพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการ PLC

3. ปัจจัยนักเรียน

การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือที่รู้จักในชื่อเดิมว่า การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (student centered หรือ child centered) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่รู้จักกันมานานในวงการศึกษไทย

โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, น.1) กล่าวว่า นักเรียน เข้าถึง การบริการและสวัสดิการทางการศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นธรรม ทั้งด้านสติปัญญา (Intelligence)

ด้านอารมณ์ (Emotion) มีทัศนคติ (Attitude) มีพัฒนาการด้านร่างกายสมวัย (Physical) ทักษะชีวิต ตามกระบวนการลูกเสือ และปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ (Moral Quotient) มีทักษะด้านเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ มีทักษะด้านภาษา 2 ภาษาขึ้นไป มีสมรรถนะที่สำคัญ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะอาชีพมุ่งสู่การมีงานทำ อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

กระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ ที่ยอมรับว่าบุคคลหรือผู้เรียนมีความแตกต่างกัน และทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูหรือผู้จัดการเรียนรู้ควรมีความเชื่อพื้นฐานอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. เชื่อว่าทุกคนมีความแตกต่างกัน
2. เชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้
3. เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดได้ทุกที่ ทุกเวลา

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นการจัดการบรรยากาศ จัดกิจกรรม จัดสื่อ จัดสถานการณ์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ดังนี้

1. นักเรียนเป็นผู้เลือกหรือตัดสินใจในเนื้อหาสาระที่สนใจ
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยได้คิด ได้รวบรวมความรู้และลงมือปฏิบัติจริง
3. ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์กระบวนการต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยนักเรียนจะต้องมีการพัฒนาเพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระ มีความฉลาดทางด้านอารมณ์สูงขึ้น มีทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร มีพัฒนาการทางด้านร่างกายเหมาะสมตามวัย มีการใช้ทักษะชีวิตตามกระบวนการลูกเสือ และปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการได้ครบถ้วน และมีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

4. ปัจจัยโรงเรียน

โรงเรียนเป็นสถานที่ที่นักเรียนใช้เวลาเพื่อพัฒนาตนเองในการเรียน โรงเรียนมีปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, น.1) กล่าวว่า โรงเรียน มีโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก มีคุณภาพด้านสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ มีบรรยากาศอบอุ่น ปลอดภัย ทันสมัย และมีมาตรการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ สามารถให้บริการการศึกษา แก่นักเรียนและชุมชน มีความโดดเด่นในการเป็นโรงเรียนหลักที่สามารถในการให้บริการโรงเรียนในบริเวณใกล้เคียง มีความเข้มแข็งทางวิชาการและมีความพร้อมในการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ ผ่านการมีส่วนร่วม ทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา ร่วมสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

ภาคภูมิ ภูมาก (2562, น.1) กล่าวว่า ตามภารกิจของโรงเรียนจะแบ่งการทำงานไว้ทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารวิชาการ เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้อง ความต้องการของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยประสานความร่วมมือกับ ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ จัดการศึกษา ภารกิจด้านวิชาการ ประกอบด้วย

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผล ประเมินผลเทียบโอนการเรียนรู้
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 พัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.8 การแนะแนวการศึกษา
- 1.9 การพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.10 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น
- 1.11 ส่งเสริมสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว หน่วยงาน และสถาบันอื่น

ที่จัดการศึกษา

2. การบริหารงบประมาณ มุ่งเน้นความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานขอขยายการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย

- 2.1 การจัดทำและเสนอของบประมาณ
 - 2.1.1 การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา
 - 2.1.2 การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา
 - 2.1.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของบประมาณ
- 2.2 การจัดสรรงบประมาณ
 - 2.2.1 การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา
 - 2.2.2 กรเบิกจ่ายอนุมัติงบประมาณ
 - 2.2.3 การโอนเงินงบประมาณ
- 2.3 การตรวจสอบ ติดตามประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
 - 2.3.1 การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

- 2.3.2 การระดับทรัพยากรลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.4 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.4.1 การจัดการทรัพยากร
 - 2.4.2 การระดมทรัพยากร
 - 2.4.3 การจัดหารายได้และผลประโยชน์
 - 2.4.4 กองทุนกั๊ยมเพื่อการศึกษา
 - 2.4.5 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา
- 2.5 การบริหารการเงิน
 - 2.5.1 การเบิกเงินจากคลัง
 - 2.5.2 การรับเงิน
 - 2.5.3 การเก็บรักษาเงิน
 - 2.5.4 การจ่ายเงิน
 - 2.5.5 การนำส่งเงิน
 - 2.5.6 การกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี
- 2.6 การบริหารบัญชี
 - 2.6.1 การจัดทำบัญชีการเงิน
 - 2.6.2 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบประมาณทางการเงิน
 - 2.6.3 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
- 2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
 - 2.7.1 การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา
 - 2.7.2 การจัดหาพัสดุ
 - 2.7.3 การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง
 - 2.7.4 การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ
- 3. การบริหารงานบุคคล

การบริหารบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษา สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ขอข่ายภารกิจการบริหารบุคคล ประกอบด้วย

 - 3.1 การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
 - 3.2 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 - 3.3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

3.4 วินัยและการรักษาวินัย

3.5 การออกจากราชการ

4. การบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นงานเกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้การบริหารอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขอบข่ายภารกิจ การบริหารทั่วไป ประกอบด้วย

4.1 การดำเนินงานธุรการ

4.2 งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.3 การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.4 การประสานและพัฒนาเครือข่ายองค์กร

4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

4.6 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

4.7 การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและ บริหารทั่วไป

4.8 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

4.9 การทำสำมะโนผู้เรียน

4.10 การรับนักเรียน

4.11 การส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัย

4.12 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.13 การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน

4.14 งานประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.15 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร

หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.16 งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น

4.17 การจัดระบบการควบคุมภายในองค์กร

4.18 งานบริการสาธารณะ

4.19 งานที่ไม่ระบุไว้ในงานอื่น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยโรงเรียนจะต้องมีสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน มีหนังสือ/ตำรา/เอกสาร ที่ใช้ประกอบการสอนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน มีการปรับปรุงและ

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมีระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัย เหมาะสม โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

5. ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษามีหลายรูปแบบ ดังนี้

โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, น.1) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ทุกภาคส่วนทั้งเอกชน บ้าน วัด ศาสนสถานอื่นๆ รัฐ และโรงเรียน ให้การยอมรับ เชื่อถือต่อคุณภาพของโรงเรียน ครู และผู้บริหาร และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ให้ความสนใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีความต้องการให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษาและให้ความร่วมมือในการสนับสนุนการดำเนินงานการจัดการศึกษาเสมือนเป็นเจ้าของโรงเรียน

ศิริกาญจน์ โสภุมภ์ (2542, น.189) ได้ศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียน ได้แบบของการมีส่วนร่วม 3 แบบ ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนแบบชายขอบ (Marginal Participation) เป็นลักษณะการมีส่วนร่วมมือ หรือการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนที่มีข้อจำกัดอันทำให้มีการมีส่วนร่วมไม่เต็มที่ คือมีน้อยนั่นเอง ข้อจำกัดนี้อาจเกิดจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่าง 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งรู้สึกว่าคุณเองด้อยอำนาจกว่าหรือมีทรัพยากรเชิงอำนาจ เช่น เป็นผู้มีความรู้ต่ำกว่า จึงทำให้ไม่ปรารถนาเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ นั่นคือความเข้มข้นของการมีส่วนร่วมน้อย

2. การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนแบบเป็นบางส่วน (Partial Participation) การมีส่วนร่วมแบบบางส่วนเป็นการเข้ามาเกี่ยวข้องของประชาชนในชุมชน หรือกิจกรรมการศึกษาในระดับความเข้มข้นมากกว่าแบบชายขอบ กิจกรรมโดยคณะกรรมการโรงเรียนจึงมีความสำคัญที่รัฐถือว่าเป็นนโยบายสำคัญ ซึ่งสามารถสร้างความชอบธรรมในการศึกษาของไทย

3. การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนแบบสมบูรณ์ (Full Participation) เป็นการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชนโดยทั้งสองฝ่ายร่วมกันอย่างเข้มข้น และเท่าเทียมกัน ต่างฝ่ายต่างมีอิทธิพลต่อกิจกรรมร่วมกัน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมได้เต็มที่

หลักการและกระบวนการของ การมีส่วนร่วม ในการดำเนินการของกระบวนการมีส่วนร่วม ต้องยึดหลักการดังต่อไปนี้

1. การระดมความคิด คือ การคิดค้นและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน ในลักษณะของการร่วมคิด มิใช่จากฝ่ายหนึ่งฝ่ายเดียว บนพื้นฐานความศรัทธาว่าทุกคนที่เข้ามามีส่วนร่วมนั้นมีศักยภาพ

2. การวางแผน คือ นำสิ่งที่ร่วมกันคิดมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการร่วมกัน ด้วยการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่าย (คน สิ่งของ งบประมาณ เวลา ฯลฯ)

3. การลงมือทำ คือ การนำแผนงานที่ได้ ไปร่วมกันทำหรือแบ่งงานกันรับผิดชอบเพื่อให้เป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายที่วางไว้

4. การติดตามประเมินผล คือ ร่วมกันติดตามผลงานที่ทำ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ร่วมกันคิดพัฒนาปรับปรุงให้งานดีขึ้น

5. การรับประโยชน์ร่วมกัน มีทั้งผลประโยชน์ทางรูปธรรมที่ต้องการให้เกิดตามกิจกรรมที่ทำนั้น และผลประโยชน์โดยอ้อม แต่มีความสำคัญมาก คือ การเรียนรู้จากการร่วมคิดร่วมทำ และความสัมพันธ์ระหว่างภาคีที่พัฒนาไปสู่การมีส่วนร่วมที่สมานฉันท์ เสมอภาค และเอื้ออาทรกันมากขึ้นเป็นลำดับ

บทบาทของชุมชนในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ต้องเปลี่ยนมุมมองการศึกษาใหม่ ในแนวทางที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ในสังคมชุมชน บทบาทของชุมชนและรูปแบบในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน วิถีชีวิต ศักยภาพและข้อจำกัดของชุมชน เป็นเงื่อนไขที่เปิดโอกาสและกระตุ้นให้ชุมชนเข้าไปมีบทบาทและสร้างรูปแบบการศึกษาที่หลากหลายขึ้นสำหรับ บุตรหลานและคนในสังคมของตน

1. บทบาทและรูปแบบในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง การจัดการศึกษาในลักษณะนี้เกิดขึ้นจากศักยภาพของชุมชน เพื่อพัฒนาชุมชนให้เต็มศักยภาพ อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหา และลดข้อจำกัดภายในชุมชน การศึกษาที่ชุมชนจัดขึ้นนี้ มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และตอบสนองความต้องการของสมาชิกหรือคนที่อยู่ในบริบททางวัฒนธรรมสังคมเดียวกัน โดยยึดหลักให้ผู้เรียนได้เรียนในที่ที่มีความรู้ การเรียนรู้จึงไม่ถูกจำกัดด้วยเวลา สถานที่ เพศและวัย และเป็น การเปิดโอกาสให้คนได้เรียนรู้ตามอัธยาศัยอย่างแท้จริง ในที่นี้จึงเรียกรูปแบบการศึกษานี้อีกชื่อหนึ่งว่า การศึกษาในวิถีชุมชน ชุมชนได้เข้าไปมีบทบาทหลักในการจัดการศึกษาตามแนวนี้โดยการสร้าง กระบวนการเรียนรู้ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบ 3 อย่างที่มีอยู่แล้วในชุมชน อันได้แก่ คน ความรู้ และทรัพยากร

1.1 คน ประกอบด้วย ผู้รู้หรือผู้ทรงภูมิปัญญา ผู้นำชุมชน กลุ่มหรือองค์กร และชาวบ้าน ทั่วไป

1.2 ความรู้ประกอบด้วยความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้จากภายนอกหรือที่เป็น ภูมิปัญญาสากล

1.3 ทรัพยากร ประกอบด้วยโมคทรัพย์ เช่น ที่ดิน แหล่งน้ำ พืชและสัตว์ เป็นต้น เงินทุน และผลผลิต

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อหา งบประมาณในการสนับสนุนโรงเรียน มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้ มีส่วนร่วมในการสรรหาวิทยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความสำเร็จการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล พบว่าในการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลจะทำให้เกิดผลสำเร็จใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาผู้บริหาร
2. ด้านการพัฒนาครู
3. ด้านการพัฒนาผู้เรียน
4. ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

1. ด้านการพัฒนาผู้บริหาร

การพัฒนาผู้บริหารมีหลากหลายรูปแบบ ดังนี้

ประสิทธิ์ เขียวศรี (2562, น.1) กล่าวว่า การพัฒนาผู้บริหารมีธรรมชาติเป็นการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานอย่างหนึ่ง ดังนั้น ระบบและกระบวนการในการพัฒนาผู้บริหารโดยภาพรวมจึงมีรูปแบบเช่นเดียวกับระบบการฝึกอบรมและการพัฒนาทั่วไป โดยสามารถดำเนินการในหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพและแนวความคิดของหน่วยงาน กระบวนการพัฒนาผู้บริหารเมื่อประมวลความคิดเห็นของนักวิชาการหลาย ๆ ท่านโดยสรุปแล้ว ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ได้แก่

1. ขั้นศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผู้บริหาร มีการศึกษาใน 3 ด้าน กล่าวคือ การวิเคราะห์องค์การ เพื่อทราบปัญหา ความต้องการ และบรรยากาศขององค์การ การวิเคราะห์การปฏิบัติงาน เป็นการศึกษาทักษะ และพฤติกรรมการทำงานที่จำเป็นสำหรับงานนั้น ๆ และการวิเคราะห์บุคคล เป็นการศึกษาและประเมินความสามารถของบุคคลว่ามีผลการทำงานเช่นไร มีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่สอดคล้องกับงานหรือไม่

วิจิตร อวาทกุล (2537, น.64) กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วผู้บริหารที่ปฏิบัติงานไม่ได้ผลดี เป็นเพราะขาดความรู้สำหรับการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ขาดทัศนคติที่ดีต่องาน ขาดการฝึกปฏิบัติ

ขาดทักษะ ขาดความสนใจ และขาดความเข้าใจในวิธีการทำงานต่าง ๆ โดยมีเทคนิคที่ใช้ในการหาความต้องการจำเป็น ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การสำรวจ การทดสอบ การศึกษาเอกสาร รายงาน บันทึกที่ชี้ให้เห็นปัญหา

2. ขั้นการวางแผนและพัฒนาโครงการพัฒนาผู้บริหาร เป็นการวางแผนและจัดทำโครงการ ตลอดจนสร้างหลักสูตรต่าง ๆ ที่จะตอบสนองต่อผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในขั้นแรก การวางแผนพัฒนานี้ควรให้มีความเหมาะสมกับแต่ละบุคคลซึ่งหมายความว่า หลักสูตรแต่ละหลักสูตรย่อมเหมาะสมกับผู้บริหารแต่ละระดับ วิชาแต่ละวิชาย่อมเหมาะสมกับผู้บริหารแต่ละคน

3. ขั้นการดำเนินโครงการพัฒนา เป็นขั้นลงมือปฏิบัติจริง โดยมีเทคนิควิธีการที่สามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย งบประมาณและข้อจำกัดต่าง ๆ เทคนิคการพัฒนาอาจจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

การพัฒนาขณะปฏิบัติงาน (On-the-Job Method) ได้แก่การหมุนเวียนงานการสอนงาน การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการวางแผนความก้าวหน้าการพัฒนานอกการปฏิบัติงาน (Off-the-Job Method) เป็นการพัฒนาที่จัดขึ้นภายนอกหน่วยงาน หรือนอกเหนือจากการปฏิบัติงานประจำซึ่งมักจะจัดในห้องเรียนหรือห้องฝึกอบรม โดยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่กรณีศึกษาเกม การบริหารการสัมมนาภายนอกโครงการร่วมมือกับมหาวิทยาลัย การแสดงบทบาทสมมุติ การให้ทดลองวิเคราะห์งานจากตัวอย่าง แบบแผนพฤติกรรมและศูนย์การพัฒนาในหน่วยงาน

การพัฒนาผู้บริหารแบบพิเศษ (Specialized Method) เป็นเทคนิคที่ใช้การเพิ่มการรู้จักของผู้บริหารต่อบุคคลอื่นและลดความขัดแย้งระหว่างแผนกหรือหน่วยงาน เช่น การอบรมผู้นำที่เหมาะสม การอบรมเพื่อแก้ไขจุดอ่อน เป็นต้น

4. ขั้นการประเมินผลการพัฒนาผู้บริหาร เป็นการตรวจสอบหาความคุ้มค่า โดยอาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์ โดยมีจุดเน้นแบ่งออกเป็น 4 ระดับคือ ระดับปฏิบัติการของผู้เข้ารับการ พัฒนา ระดับการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการ พัฒนา ระดับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการ พัฒนาและระดับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านประสิทธิผลขององค์การ

อรรถพ จินะวัฒน์ (2539, น.102-104) ได้สรุปวิธีการพัฒนาผู้บริหารไว้ดังนี้

การศึกษาอย่างเป็นทางการ เช่น การอนุญาตให้ผู้บริหารลาไปศึกษาอบรมทั้งในและต่างประเทศในหลักสูตรต่าง ๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งอาจจะจัดโดยภาครัฐหรือเอกชนก็ได้ วิธีนี้นอกจากจะช่วยเพิ่มพูนความเชี่ยวชาญในการทำงานแล้ว ยังเป็นการทำให้ผู้บริหารมั่นใจในตัวเอง เข้าใจจุดมุ่งหมายการทำงาน มีโอกาสเลื่อนตำแหน่งและเป็นการให้รางวัลเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างหนึ่งที่ผู้บังคับบัญชาควรส่งเสริมการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ ได้แก่การให้การศึกษาระหว่างปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะจัดขึ้นในหรือนอกหน่วยงานก็ได้ เพื่อเพิ่มทักษะ

เฉพาะด้านของผู้บริหาร การให้การศึกษาแนวนี้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะเป็นการใช้เวลาไม่มาก สามารถนำปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานจริงมาหาทางแก้ไขร่วมกันได้ การฝึกอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้บริหารมีความรู้ ทักษะเพิ่มมากขึ้นเป็นการประชุมอบรมของผู้มีประสบการณ์มาแล้ว และเน้นในภาคปฏิบัติการพัฒนาตนเอง เป็นการเรียนรู้เพื่อให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาตนเองได้ โดยการใช้เวลาว่างในการแสวงหาข้อความรู้ต่าง ๆ จากการติดตามข่าวสารการประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนาผู้บริหาร จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน พัฒนาตนเองในการจัดการบริหารสถานศึกษาอย่าง สม่าเสมอ สามารถวิเคราะห์ความต้องการการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติ ที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษา มีเทคนิคในการบริหารการจัดการสถานศึกษาที่หลากหลายและ สอดคล้องกับสถานการณ์ ผู้บริหารมีเทคนิคการแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างเหมาะสม

2. ด้านการพัฒนาครู

การพัฒนาครูมีรูปแบบและแนวทาง ดังนี้

ไพศาล เสมสุข (2562, น.1) กล่าวว่า การพัฒนาครู แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การพัฒนาที่ยึดเอาวิทยากรและเนื้อหาวิชาเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาลักษณะนี้

เน้นความสำคัญของเนื้อหาวิชาหรือสาระของความรู้ข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพและงานของครู เช่น งานราชการ โดยมีวิทยากรเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ข่าวสารและข้อมูลเหล่านั้น ไปสู่ครูผู้รับการ พัฒนา จุดหมายการพัฒนามุ่งเน้นให้ครูรับรู้ข้อมูลข่าวสารและเข้าใจเนื้อหาสาระเหล่านั้น กิจกรรม การพัฒนาเป็นการสื่อสารทางเดียว รูปแบบการนำเสนอที่นิยมกันคือ วิทยากรคนเดียวหรือหลายคน บรรยายหรืออภิปรายในที่ประชุมครู วิทยากรอาจใช้สื่อและเทคโนโลยีรูปภาพ แสงและเสียง ประกอบการบรรยาย เพื่อสร้างความเข้าใจและช่วยเพิ่มความสนใจ ผู้รับการพัฒนาฟัง และดูสิ่งประกอบการบรรยาย รับรู้ จดจำ และบันทึกสาระของความรู้ข่าวสารข้อมูล

2. การพัฒนาที่ยึดเอาครูเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาลักษณะนี้เน้นความสำคัญของครูผู้ร่วม กิจกรรมการพัฒนา การตัดสินใจและทำกิจกรรมทุกอย่างมุ่งประโยชน์การพัฒนาครู ให้ความสำคัญ ทั้งกระบวนการและเนื้อหาความรู้ ครูและวิทยากรปฏิบัติกิจกรรมตามจังหวะและโอกาสต่างคนต่าง เรียนรู้ไปพร้อมกัน ความรู้ ข่าวสารและข้อมูลมาจากหลายแหล่ง และเลือกสรรเฉพาะที่จะนำไปใช้ ประโยชน์ วิธีการและกิจกรรมที่ปฏิบัติมีหลากหลาย มีทั้งการสื่อสารทางเดียว สองทาง การฝึกหัด ทดลอง ปฏิบัติจริง สังเกต วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่วนใหญ่ครู เป็นผู้ปฏิบัติ วิทยากรเป็นผู้กำกับ จุดหมายมุ่งเน้นการพัฒนาหรือความองงามของครูแต่ละคน ในแต่ละด้านตามสภาพปัญหาและความต้องการของเขา มักพัฒนาทีละเรื่องหรือทีละด้าน อาจทำเป็น

รายบุคคลหรือรายกลุ่ม พัฒนาต่อเนื่อง ไม่เน้นความสำคัญของเวลาและสถานที่ ประเมินผลตามจุดประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ และนำผลนั้นมาพิจารณาหาประเด็นเพื่อพัฒนาต่อเนื่องไปอีก

การพัฒนาครูในลักษณะนี้มี 3 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

1. การพัฒนาตนเองโดยไม่มีวิทยากรหรือมีเป็นครั้งคราว
2. การพัฒนาตนเองโดยมีวิทยากรช่วยชี้แนะ แนวและช่วยเหลือ
3. การพัฒนาตนเองโดยผสมแบบที่ 1 และ 2 ตามสภาพปัญหา และความเหมาะสม

อื่น ๆ ของผู้เข้าร่วมพัฒนารวมทั้งบริบทต่าง ๆ

การพัฒนาครูลักษณะนี้ตรงกับแนวทางจัดการเรียนรู้ตาม กระทรวงศึกษาธิการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การพัฒนาผู้เรียนถือว่าผู้เรียนสำคัญฉันใด การพัฒนาครูก็ถือว่าครูสำคัญฉันนั้น กระบวนการพัฒนาครูมีขั้นตอนสำคัญดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานและคุณภาพของครู ตามที่องค์กรวิชาชีพครูกำหนดขึ้น รวมทั้งมาตรฐานและคุณภาพของครูที่หน่วยงานและสถานศึกษากำหนดขึ้น
2. ประเมินครูว่ามีมาตรฐานและคุณภาพตามที่กำหนดในข้อ 1 หรือไม่
3. วิเคราะห์ผลการประเมินครูตามข้อ 2 เพื่อทราบว่าครูคนใด กลุ่มใด โรงเรียนใด เขตพื้นที่การศึกษาใด ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติงานได้ครบถ้วนตามมาตรฐานหรือบกพร่องด้านใด แต่ละด้านมีคุณภาพอยู่ในระดับใด ผู้ใด กลุ่มใด โรงเรียนใด เขตพื้นที่ใด ต้องพัฒนาด้านใด ก่อนและหลัง หรือพัฒนาไปพร้อมกัน
4. จัดกลุ่มครูที่จะพัฒนา (หมายถึงพัฒนาตนเองหรือรับการพัฒนา) อาจจัดเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม โดยพิจารณาจากสภาพและปัญหาที่ค้นพบในข้อ 3 เป็นหลัก และองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น งบประมาณ ระยะเวลา วิทยากร เป็นรอง
5. กำหนดรูปแบบและกิจกรรมการพัฒนาว่าจะใช้รูปแบบและกิจกรรมใด ในช่วงเวลาใด ปฏิบัติที่ไหน ผู้ใดปฏิบัติ ผู้ใดกำกับดูแล ใช้สื่อและเทคโนโลยีอะไร ประเมินผลและรายงานผลอย่างไร
6. ปฏิบัติการพัฒนาตามแผนงานที่กำหนด กำกับดูแล สนับสนุน ช่วยเหลือ ติดตาม ประเมินผลเป็นระยะ นำผลมาวิเคราะห์และพัฒนาต่อไป รวมทั้งนำผลการพัฒนามาให้รางวัลยกย่อง เชิดชูเกียรติ หรือนำผลการพัฒนาไปในเรื่องอื่น ๆ เช่น การเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน

สรุปการพัฒนาครูและวิชาชีพครูจะต้องคำนึงถึง

1. การสร้างความพร้อม เพื่อสร้างความพร้อมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นวิชาชั้นสูงได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำนักงานปฏิรูปการศึกษาจึงกำหนดมาตรการดำเนินการสองระยะ คือ

ระยะที่ 1 เตรียมความพร้อมให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำการ ผู้นำชุมชน และผู้บังคับการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดหลักสูตรระยะสั้นเร่งรัด เพื่ออบรมพัฒนาให้เกิดความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่และทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิรูปการศึกษา การอบรมดังกล่าวนี้ใช้รูปแบบวิธีการศึกษาทางไกลโดยสื่อประสม ทั้งนี้ ผลการอบรมอาจจะใช้เป็นส่วนหนึ่งประกอบการพิจารณาให้ได้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพสำหรับครู ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาด้วยการดำเนินการส่วนนี้อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการประสานโครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยทุกฝ่าย ทั้งหน่วยผลิตครู หน่วยใช้ครูและองค์กรวิชาชีพ โดยสำนักงานปฏิรูปการศึกษาทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 สร้างกลไกการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่องจากการดำเนินงานระยะแรก เพื่อส่งเสริมให้มีการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพครู และผู้บริหารให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง หน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่ สถาบันพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) ในการกำกับดูแลของกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสถาบันนี้ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันผลิตและพัฒนาครู สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต่างๆ และสภาวิชาชีพชั้นสูง

2. ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เพื่อยกระดับวิชาชีพ โดยจะมีองค์กรวิชาชีพ ได้แก่ สภาครูและบุคลากรทางการศึกษาทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งรับรองหลักสูตรการศึกษาของสถาบันผลิตและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารการศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามระยะเวลาที่องค์กรวิชาชีพกำหนด หากไม่มีการพัฒนาตนเองแล้วจะมีผลให้ถูกพักใช้หรือถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้วย

3. การผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางการศึกษาจะได้รับการพัฒนาเป็นหลักสูตร 5 ปี สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่น ให้ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการศึกษา 1 ปี และโดยที่วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่เน้นผลการปฏิบัติได้จริง จึงได้กำหนดให้ต้องมีการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่สภาครูและบุคลากรทางการศึกษารับรองเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี รวมทั้งต้องผ่านการประเมินการปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่องค์กรวิชาชีพกำหนดอีกด้วย เมื่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพมีผลบังคับใช้แล้วจะมีการประสานความร่วมมือกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ที่ไม่มีความสมบูรณ์ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ สามารถพัฒนาตนเองให้มีสิทธิได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ต่อไป

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนาครูได้รับการพัฒนาตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาของสถานศึกษา สามารถศึกษา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาคุณภาพ งาน แต่ละกลุ่มสาระได้ในภาพรวมของสถานศึกษา ครูสามารถ ศึกษา วิเคราะห์ ถึงความจำเป็นใน การใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น Active learning มีความรู้ ในด้าน การวัดผลและประเมินผลการเรียน ครูใช้กระบวนการ PLC แก้ไขและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

3. ด้านการพัฒนาผู้เรียน

การพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความ ภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมนั้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กล่าวถึงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ ดังนี้ ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณภาพของผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่กำหนดขึ้นโดยพิจารณาจากสภาพของสังคม และการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งทำ ให้มีความจำเป็นต้องเน้นและปลูกฝังลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนทุกคนเพื่อช่วยให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาในองค์รวมทั้งด้านสติปัญญา และคุณธรรม อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและความ มั่นคงสงบสุขในสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.7) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมวันสำคัญทางชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เช่น วันรัฐธรรมนูญ วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันแม่แห่งชาติ วันพ่อ วันวชิรวิษ เป็นต้น กิจกรรมร้องเพลงชาติหน้าเสาธง ตอนเช้า และเย็น กิจกรรมนักเรียนวิถีพุทธ สวดแผ่เมตตา กรวดน้ำ กิจกรรมทำบุญทุกวันพระ กิจกรรมสมาทานศีลทุกวัน กิจกรรมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติกิจกรรมทำดีถวายในหลวง เป็นต้น
2. ซื่อสัตย์สุจริต มีกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมธนาคารความดี กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม/ค่าย ธรรมะ กิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ กิจกรรมบันทึกความดี กิจกรรมของหายได้คืน กิจกรรมนักเรียน ดีเด่นประจำปี กิจกรรมยกย่องคนดี กิจกรรมธนาคารความดี
3. มีวินัย มีกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมประชาธิปไตย สภานักเรียน วินัยนักเรียน กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ ข้อตกลง ของห้องเรียนและโรงเรียน กิจกรรม ๕ ส กิจกรรมธนาคารความดี กิจกรรมการออมทรัพย์

กิจกรรมการทำความสะดวกเขตกลุ่มสี่ กิจกรรมกลุ่มสี่ กิจกรรมเข้าแถว เดินแถว เข้าแถวกลับบ้าน
เข้าแถวซื้ออาหาร รับประทานอาหาร

4. ไฟเรียนรู้ มีกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมห้องสมุดห้องสมุดมีชีวิต ห้องสมุด 3 D ตะกร้าความรู้
กิจกรรมการสอนแบบโครงการ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น เล่าข่าวเข้านี้ การทำหนังสือเล่มเล็ก
วางทุกงานอ่านทุกคน บันทึกการอ่าน เล่านิทานจากการอ่าน หนอนหนังสือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
วันละคำ หนูน้อยช่างเล่า กิจกรรมชุมนุม เช่น ชุมนุมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตศึกษาจากแหล่ง
เรียนรู้ ทัศนศึกษา กิจกรรมส่งเสริมนักเรียนเข้าร่วม แข่งขันกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมทันโลกทัน
เหตุการณ์ด้วย Internet กิจกรรมอ่านหนังสือให้ผู้ปกครองฟัง กิจกรรมเสียงตามสาย
กิจกรรมค่ายวิชาการ เช่น กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ ค่ายคุณธรรม

5. อยู่อย่างพอเพียง มีกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมงานอาชีพ เช่น เพาะเห็ดนางฟ้า ปลูกพืชผัก
สวนครัว ปลูกปาล์มรั้วกินขายเพาะพันธุ์ไม้ เลี้ยงปลาน้ำจืด เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่สามสายพันธุ์ การเลี้ยง
ปลาตุกในบ่อพลาสติกทำปุ๋ยหมักชีวภาพเกษตรอินทรีย์ ทำน้ำยาปรับผ้านุ่ม ทำสบู่เหลวสมุนไพร ทำ
สบู่ก้อน ทำน้ำยาอเนกประสงค์ กิจกรรมการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมออมทรัพย์
กิจกรรมการประกันคุณภาพชีวิตนักเรียน กิจกรรมสืบทอดของใช้จากพี่สู่น้อง
กิจกรรมนักเรียนดีเด่นประจำปี กิจกรรมธนาคารโรงเรียน กิจกรรมบันทึกรายรับรายจ่ายนักเรียน
กิจกรรมประหยัดน้ำ – ไฟฟ้า กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน กิจกรรมธนาคารขยะ

6. มุ่งมั่นในการทำงาน มีกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมงานอาชีพ กิจกรรมชุมนุม/กลุ่มสนใจ เช่น
ชุมนุมหัตถกรรม กิจกรรมรับผิดชอบบริเวณ อาคาร ห้องเรียน กิจกรรม 5 ส กิจกรรม ประกวดกลุ่มสี่
เขตสี่ เขตพื้นที่ กิจกรรมตามความถนัด กิจกรรมเกษตรอินทรีย์และยุวมอดินโรงเรียน
กิจกรรมงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน กิจกรรมขยายพันธุ์พืช กิจกรรมการจัดสวนถาด
กิจกรรมการค้าขาย กิจกรรมโครงงานทดลองคณิตศาสตร์ กิจกรรมประกาศเกียรติคุณและมอบทุนแก่นักเรียน
ประเภทเรียนดี ประเภทประพฤติดีและขยัน

7. รักความเป็นไทย มีกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมชุมนุมส่งเสริม ดนตรีนาฏศิลป์ไทย เช่น เป่า
ขลุ่ย กลองยาวมโนราห์ รำวงมาตรฐาน กิจกรรมชุมนุมส่งเสริมกีฬาไทย เช่น หมากรูกไทย ตะกร้อ
มวยไทย กิจกรรมส่งเสริมการเล่นแบบไทย กิจกรรมส่งเสริม มารยาทไทย เช่น ยืมไหว้ทักทายกัน
น้องไหว้พี่ ไหว้สวดย มารยาทงามอย่างไทย งามอย่างไทย ความเคารพอย่างไทย กล่าวคำทักทายตอน
เข้า ประกวดมารยาทไทย กิจกรรมสำนวนไทยวันละคำภาษาไทยวันละคำ
กิจกรรมวันสำคัญทางประเพณีและวัฒนธรรมทางศาสนาและท้องถิ่น, เช่น วันสารทเดือนสิบวัน
เข้าพรรษา วันลอยกระทง วันแม่ วันไหว้ครู วันสงกรานต์ กิจกรรมโครงการรักษาวาสสวนตัว
กิจกรรมทำบุญทุกวันพระ

8. มีจิตสาธารณะ มีกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมบำเพ็ญตนในวันสำคัญ เช่น ร่วมกันปลูกต้นไม้ วันพีชมงคล กิจกรรมทำความสะอาดพัฒนา ถนน วัด ศาลาหมู่บ้าน โรงเรียน ชุมชน แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการนวดแผนไทยฟรีแก่ผู้สูงอายุ กิจกรรมกำจัดลูกน้ำยุงลาย กิจกรรมอาสาгүй กิจกรรมชมรมอาสาพัฒนา กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนที่ช่วยน้องสอนอ่าน/เขียน กิจกรรมกำจัดลูกน้ำยุงลาย กิจกรรมบริจาคสิ่งของช่วยผู้ประสบอุทกภัย

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.20-21) หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้จักสิ่งแวดล้อม สามารถคิด ตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตนได้ อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้ คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2. กิจกรรมนักเรียน

เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันเอื้อ อารมณ์และสัจธรรม โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและ ปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพ ของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร

2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

ทั้งนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในข้อ 2.1 และ 2.2

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความ สนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม และ การมีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมตามศักยภาพของ ตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพตามความ เหมาะสม

4. ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา

การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาสามารถเกิดขึ้นได้ทุกช่วงของชีวิต การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาไม่เพียงแต่จะศึกษาในระบบอย่างเดียวเท่านั้น การศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ ที่เอื้อต่อเวลาและเหมาะสมต่อสภาพการณ์ในแต่ละช่วงชีวิต ประเภทของการศึกษานั้นแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

ตำรงค์ ตุ่มทอง (2557, น.123-141) กล่าวว่า การเพิ่มโอกาสทางการศึกษานั้นควรมีการส่งเสริมสวัสดิการในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. เพิ่มโอกาสทางกายภาพ ได้แก่ การจัดโครงการอาหารกลางวันให้ทั่วถึง เพียงพอ และมีคุณภาพเพื่อให้เด็กด้อยโอกาสในโรงเรียน ได้รับสารอาหารที่มีประโยชน์และจำเป็นต่อพัฒนาการทางสมองและร่างกายที่ดี ก่อให้เกิดความเสมอภาคในเพื่อนรุ่นเดียวกัน ในด้านพัฒนาการทางร่างกาย และสติปัญญา จะส่งผลให้ไม่ถูกล้อเลียนหรือทำให้อับอายในโรงเรียน

2. เพิ่มโอกาสทางรายได้ ได้แก่ การสนับสนุนทุนการศึกษาเพื่อแบ่งเบาภาระให้ครอบครัวของเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียน เพื่อป้องกันการออกกลางคันของเด็ก เนื่องจากต้องไปช่วยครอบครัวทำงาน การพิจารณาให้ทุนการศึกษาควรครอบคลุมถึงความเพียงพอในด้านต่างๆ ที่มีความจำเป็นในการศึกษาของเด็ก ครอบครัวที่มีฐานะยากจนมักจะได้โอกาสทางการศึกษาที่ดี ซึ่งรูปแบบหนึ่งของการสนับสนุนเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา ได้แก่ กองทุนทางการศึกษา

ซึ่ง ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ สุวิมล เสงพัฒนา และพุดตาน พันธุณเธร (2555, น.1-36) เสนอว่า ควรมีมาตรการในการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสที่มีความยากจนในการเข้ารับบริการทางการศึกษา โดยให้กองทุน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ปรับเปลี่ยนวิธีการคัดกรองผู้รับทุนใหม่ โดยเพิ่มเด็กที่มีฐานะยากจนเข้ารับทุนการศึกษา โดยเพิ่มโอกาสให้เด็กยากจนที่มีผลการเรียนดีและระดับปานกลางเข้ารับทุนแบบให้เปล่า

3. เพิ่มโอกาสทางสังคม ได้แก่ การจัดให้มีบริการรถเดินทางสำหรับเด็กที่มีถิ่นอาศัยไกล โรงเรียน เพื่อเพิ่มความสะดวกและความปลอดภัยในการเข้ารับการศึกษา เนื่องจากปัญหาการเดินทางสำหรับเด็กด้อยโอกาสเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ลดโอกาสในการเข้าเรียนของเด็ก โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรประสานงานกับโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้บริการรถรับส่งอย่างทั่วถึง ปลอดภัย และเพียงพอต่อความต้องการของเด็กๆ ในพื้นที่ห่างไกล

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา สถานศึกษาจัดบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ สถานศึกษาจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการ บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเครือข่ายผู้ประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม สถานศึกษาใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อย่างเป็นระบบ สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยความร่วมมือของครูทุกคน สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเพียงพอ

5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชน สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

ยุพาพร รุปราม (2545, น.5) การมีส่วนร่วม (Participation) คือ เป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของความ ต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลง จะต้องมีการเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติ เหตุผลแรกของการที่มีคนมารวมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนักว่าการกระทำทั้งหมด ที่ทำโดยกลุ่ม ผู้นำชุมชน หรือกระผ่านองค์กร (Organization) ดังนั้นผู้นำชุมชน องค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้

หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาคราชการนั้น International Association for Public Participation ได้แบ่งระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสาร ถือเป็น การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาคราชการจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การติดประกาศ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

2. การรับฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

3. การเกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ เป็นต้น

4. ความร่วมมือ เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ เป็นต้น

5. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ โครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด การทำโครงการและกิจกรรมต่างๆที่เกิดจากความต้องการของประชาชน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนในกิจกรรมของโรงเรียน ชุมชนได้รับการประสานเพื่อขอความร่วมมือ ช่วยเหลือสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน นำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อบรม ชุมชนให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและแหล่งข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการศึกษา โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สุทธนา ฮั่นเกียรติพงษ์ (2552) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน พบว่า การบริหารจัดการด้านผลผลิต ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการบริหารด้านครูและบุคลากรอื่นๆด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านกระบวนการ การจัดการศึกษาหรือการเรียนการสอน และด้านการบริหาร มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน พบว่า มีตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชนได้ร้อยละ 79.28 ดังนี้ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านครูและบุคลากรอื่นๆ ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมภายนอก

เกสณี ชิวปรีชา (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม สำหรับโรงเรียนตีประจำตำบล ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนตีประจำตำบล มีความต้องการจำเป็นโดยครูและชุมชนเป็นหลัก เป็นลำดับที่ 1 และมีความต้องการจำเป็นในการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยผู้บริหารเป็นหลัก เป็นลำดับที่ 2
2. รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนตีประจำตำบล คือ รูปแบบโดยครูและชุมชนเป็นหลัก ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ เพื่อให้โรงเรียนที่เข้ารับการพัฒนาตามโครงการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนตีประจำตำบล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนตีระดับตำบล

ชยันต์ ศรีวิจารณ์ (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะคติในการทำงานที่มีผลต่อความภักดีในองค์กร : กรณีศึกษา พนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (ส่วนกลาง) ผลการวิจัยพบว่า ทักษะคติในการทำงานมีผลต่อความภักดีในองค์กร เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ต่อเดือนและระยะเวลาปฏิบัติงานที่แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้สึกผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน และผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ลักษณะงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน การได้รับการยอมรับนับถือ สัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชา สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน รายได้และสวัสดิการ มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจในการทุ่มเทความสามารถ เพื่อประโยชน์ขององค์กร และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพอันเกิดประโยชน์ต่อองค์กร

จตุพร ทั้งทอง (2555) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนตีประจำตำบล ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนตีประจำตำบล ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและด้านการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งมีข้อค้นพบ ดังนี้
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมที่มีมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนรักและพัฒนาถิ่นฐานของตน โดยการร่วมกิจกรรมในเทศกาลต่างๆของชุมชนและการปลูกป่าชุมชนและกิจกรรมที่มีน้อยที่สุด คือ การแลกเปลี่ยนนักเรียนและบุคลากรทั้งภายในและต่างประเทศ โดยมีการแลกเปลี่ยนครูสอนภาษาต่างประเทศและบุคลากรแต่ยังไม่มีการแลกเปลี่ยนนักเรียน
3. ด้านการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน กิจกรรมที่มีมากที่สุดในภาพรวมโดยมีความถี่สูงสุด คือ การจัดสภาพของโรงเรียนให้สะอาดโดยทำห้องเรียนและห้องปฏิบัติการให้มีความน่าอยู่ น่าเรียน และ

กิจกรรมที่มีน้อยที่สุด คือ การสร้างสระว่ายน้ำและศูนย์กีฬาโดยมีการบริหารจัดการร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

4. ด้านการพัฒนาบุคลากร กิจกรรมที่มีมากที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณสมบัติในการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลโดย มีวุฒิทางการบริหารและผ่านการฝึกอบรม สัมมนาทางการบริหาร โรงเรียนของโรงเรียนดีประจำตำบลและมีการจัดการเรื่องบุคลากรครูผู้สอนใน 5 วิชาหลักโดยจัดครูสอนได้ตรงตามวิชาเอก 5 วิชาหลัก ครบทุกระดับชั้น

5. ด้านการจัดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและทรัพยากรทางการศึกษา กิจกรรมที่มีมากที่สุด คือ โรงเรียนในฝันและสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น รองลงมา คือ การบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนใกล้เคียงโดยการจัดครูเคลื่อนที่ไปสอนหมุนเวียนในรายวิชาเฉพาะหรือชั้นเรียนที่ขาดแคลนครู

6. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน กิจกรรมที่มีมากที่สุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน โดยร่วมแสดงความคิดเห็น ตีชม ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน รองลงมา คือ ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนโดยร่วมแสดงความคิดเห็น ตีชม ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนเช่นเดียวกัน

7. ด้านการประกันคุณภาพภายใน กิจกรรมที่มีมากที่สุด คือ การประเมินตนเอง รองลงมา คือ การกำหนดแผนปฏิบัติการรายปีและแผนพัฒนาระยะ 4 ปี

ศรีสุตา บุญปก (2555) ได้ทำการวิจัย เรื่องบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนในพื้นที่ตำบลกุดชุม อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้งภาพรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชน การร่วมกิจกรรมของชุมชน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่า ครูผู้สอน เพศชายและเพศหญิง มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในภาพรวม แตกต่างกันโดยเพศหญิงเห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทสูงกว่าเพศชาย ส่วนครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิการศึกษาต่างกัน มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน

กัญญาพัชร พูลชื่น (2556) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองสะเดา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งข้อมูลรายด้าน

ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านการดำเนินกิจกรรมตามแผน ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมด้านการประสานงานมีมากกว่าด้านอื่น ๆ ทุกด้าน

2. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสะเตา อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา ได้แก่ ชุมชนไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษา ชุมชนไม่ได้รับรู้ในการจัดสรรทรัพยากรและการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน ขาดการประชาสัมพันธ์และประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินโรงเรียน ส่วนข้อเสนอแนะมีดังนี้ ก. ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนคือ โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ทราบเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียนเพิ่มขึ้น มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินโรงเรียน ตลอดจนมีการจัดสรรทรัพยากรและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ที่มีในชุมชน และ ข. ชุมชนควรเข้าร่วมประชุมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร่วมเป็นวิทยากร สนับสนุนให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้เผยแพร่ความรู้ในชุมชน และเข้าร่วมวางแผนการศึกษากับโรงเรียน

รดาณัฐ นิลนาค (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการผลิตสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้ สังกัดเทศบาลตำบลเป็อยน้อย อำเภอเป็อยน้อย จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการผลิตสื่อ และการใช้สื่อการเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับน้อย ครูผู้ดูแลเด็กเล็กต้องได้รับการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความสามารถและเพิ่มประสบการณ์ในการผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้

2. การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการผลิตสื่อและใช้สื่อการเรียนรู้ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตามทำให้ครูผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการและขั้นตอนการผลิตสื่อ 7 ด้าน ซึ่งทำให้ครูผู้ดูแลเด็กมีการผลิตสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้ได้สมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น โดยปรับปรุงแก้ไขสื่อที่ใช้ในการสอน ทำให้เด็กมีความสนใจในสื่อและพยายามเรียนรู้เนื้อหาที่นำมาใช้มากขึ้น

นวพร ชลารักษ์ (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่องบทบาทของครูกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นให้ทั้งผู้เรียนและครูก้าวเข้าสู่การเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน ผู้ที่ต้องพัฒนาไม่ใช่เพียงผู้เรียนเท่านั้น แต่รวมไปถึงครูด้วยที่ต้องปรับบทบาทเป็นครูในศตวรรษที่ 21 โดยการไม่ตั้งตนเป็น “ผู้รู้” แต่เป็น “ผู้เรียนรู้” เรียนไปพร้อมกับผู้เรียน ปรับกระบวนการเรียนการสอนเป็น “สอนน้อย เรียนมาก” เรียนรู้จาก การปฏิบัติ เรียนรู้จากชีวิตจริง เรียนรู้จากความซับซ้อนและไม่ชัดเจนของโลกและสังคม รวมไปถึงสร้างความรู้ขึ้นใช้เองและส่งเสริม

ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ขึ้นใช้เองเช่นกัน ครูต้องพัฒนาและปรับเปลี่ยนบทบาทเป็น “โค้ช” และการออกแบบการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

วรารมณ์ เกิดผลมาก (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยการบริหารกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ มีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านโรงเรียน ด้านครูและบุคลากรอื่น ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ และปัจจัยด้านนักเรียน ไม่ส่งผลต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ

จตุรภัทร ประทุม (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก
2. ระดับปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารงานวิชาการ และแรงจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารงานวิชาการ และปัจจัยด้านแรงจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การได้รับความยอมรับนับถือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ความรับผิดชอบต่องาน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.82 ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.26 และสามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ 67.70 เปอร์เซ็นต์

พรรณวดี ปามูทา (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยหมวดการวางแผนเชิงกลยุทธ์มีระดับความสำเร็จสูงสุด และหมวดการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้มีระดับความสำเร็จต่ำสุด เมื่อพิจารณาระดับความสำเร็จหมวด ผลลัพธ์การบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา พบว่า ผลลัพธ์ด้านการเงิน และสมรรถนะการให้บริการ มีระดับความสำเร็จสูงสุด และผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและกระบวนการ เรียนรู้มีระดับความสำเร็จต่ำสุด

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากลระดับ ประถมศึกษาโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มี 4 ปัจจัย จำแนกเป็น ปัจจัยภายนอก ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนสูงสุด คือ สภาพแวดล้อมภายนอก และต่ำสุด คือ ลักษณะผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ส่วนปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียน สูงสุด คือ นโยบายและการปฏิบัติ และต่ำสุดคือ เป้าหมาย โดยปัจจัยทุกตัวสามารถอธิบาย ความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาได้ร้อยละ 73.30

รจสุคนธ์ ติประดับ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนปอทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น ตามลำดับ ดังนี้ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน

2. สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งต้องพัฒนาต่อไป ตามลำดับ ดังนี้ การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการส่งต่อนักเรียน

3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยนักเรียน ในภาพรวม พบว่าต้องการพัฒนา ตามลำดับ ดังนี้ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน

ธนาเศรษฐ์ เพ็ชรกลาง (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยครู ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือปัจจัยผู้ปกครองและชุมชน

2. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา

3. ปัจจัยครู ปัจจัยผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยงบประมาณ และปัจจัยอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.808

นภกร ปิ่นพุ่มโพธิ์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ประกอบด้วยตัวแปรปัจจัย ผู้บริหารสถานศึกษาได้แก่ด้านพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารและด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารปัจจัยครูผู้สอน ได้แก่ ด้านคุณภาพการสอนของครูด้านความพึงพอใจใน การทำงานของครูและด้านการได้รับการสนับสนุนทาง สังคมของครูและปัจจัยสถานศึกษาได้แก่ด้านสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษาและด้านวัฒนธรรมสถานศึกษาโดย รวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับความสำเร็จในการบริหารสถาน ศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 7 ได้แก่ด้านการบริหารสถานศึกษาด้าน การบริหารสนับสนุนด้านการพัฒนาบุคลากรและด้าน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พยากรณ์ที่แยกรายด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารด้านคุณภาพการสอนของครู ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูด้านการ ได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครูด้าน สภาพแวดล้อม ของสถานศึกษาด้านวัฒนธรรมสถานศึกษามีความสัมพันธ์ กับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.401-0.833 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยมีความสัมพันธ์ ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว แปรเช่นกันโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.602-0.814 ตัวแปรที่ีมีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุดคือด้านวัฒนธรรมสถานศึกษาเท่ากับ 0.814 และตัวแปร ที่ีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่ำที่สุดคือด้านคุณภาพการ สอนของครูเท่ากับ 0.602

พระบรรยงก์ ขนดิธมโม (นันทิ์) (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง กิจกรรมการพัฒนานักเรียนตามหลักไตรสิกขาของโรงเรียนเทศบาลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษากิจกรรมพัฒนานักเรียนตามหลักไตรสิกขาของโรงเรียนเทศบาลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี กิจกรรมสมุดบันทึกความดี เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติความดีสม่ำเสมอ สร้างความเคยชินมีนิสัยที่ดี เน้นการรักษาศีล สอนให้เรียนรู้อันสงส์การรักษาศีลและโทษของการละเมิดศีล เพื่อให้เกิดสัมมาทิฐิ กิจกรรมสวดมนต์ทำสมาธิ ทุกวันศุกร์ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นิมนต์พระอาจารย์นำนักเรียน สวดมนต์ ทำสมาธิ ก่อนเรียนหนังสือจะให้นักเรียนทำสมาธิด้วยการกำหนดลมหายใจเข้าออกทุกครั้ง เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนมีสมาธิในการเรียนหนังสือ กิจกรรมเรียนรู้หลักธรรมผ่านการ์ตูนพุทธประวัติ ใช้สื่อการเรียนการสอนมัลติมีเดียระบบไอทีในห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน ในการ์ตูนจะสอดแทรกหลักธรรม การดำเนินชีวิตของพระพุทธเจ้า และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ผู้สอนทาหน้าที่เหมือนพิธีกรรายการโทรทัศน์ นำข้อคิดจากการ์ตูนพุทธประวัติให้นักเรียนตอบคำถามร่วมกัน ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ จดจำได้มากกว่าการเรียนด้วยการท่องจำจากหนังสือ ตามหลักการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. การศึกษาระดับการนำหลักไตรสิกขาไปใช้ในการพัฒนาตนเองของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านศีล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ด้านสมาธิ มีค่าเฉลี่ยระดับต่ำสุดเท่ากับ 4.16 และด้านปัญญา มีค่าเฉลี่ยระดับสูงสุดเท่ากับ 4.76

3. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของกิจกรรมในการพัฒนานักเรียนโรงเรียนเทศบาลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี นักเรียนบางคนยังไม่ตั้งใจทำกิจกรรมสมุดบันทึกความดีได้อย่างต่อเนื่อง เป็นเพราะอยู่ในวัยเด็กเล็กจึงยังต้องการเล่นสนุกสนาน เด็กนักเรียนจะมีปัญหาสมาธิสั้น ทำให้ไปรบกวนเพื่อนในเวลาทำกิจกรรมหรือเวลาเรียน เพราะ มีสิ่งยั่วยุ เช่น โทรศัพท์มือถือ เกมที่มีความรุนแรง เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น เด็กนักเรียนจะไม่รับรู้ข้อมูลของหลักธรรมผ่านการ์ตูนพุทธประวัติที่สอนไม่คิดต่อ ไม่เรียนรู้เพิ่มเติม จะท่องจำอย่างเดียว ทำให้ไม่เกิดการพัฒนาทางด้านสติปัญญา

ขวัญใจ พุ่มโอ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารงานเพื่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. รูปแบบการบริหารงานเพื่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คือ วิธีการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่

1. การให้บริการแก่ชุมชน มี 7 กิจกรรม 2. การร่วมกิจกรรมของชุมชน มี 7 กิจกรรม 3. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มี 7 กิจกรรม 4. การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและ

หน่วยงานอื่นในท้องถิ่น มี 7 กิจกรรม และ 5. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน มี 7 กิจกรรม
องค์ประกอบที่ 2 คือ กระบวนการบริหารการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน มี 4 ขั้นตอน
คือ 1. การวางแผน 2. การปฏิบัติตามแผน 3. การตรวจสอบ และ 4. การปรับปรุงแก้ไข และ
องค์ประกอบที่ 3 คือ ปัจจัยส่งเสริมการบริหารงานตามองค์ประกอบที่ 1 ได้แก่ 1. ภาวะผู้นำของ
ผู้บริหาร และ 2. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง 3. ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็น
ประโยชน์ และความครอบคลุม ในการนำรูปแบบการบริหารงานเพื่อการส่งเสริมความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ไปใช้ อยู่ในระดับ
มากที่สุด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ความสำเร็จในการบริหาร
การศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันในทุก ๆ ด้าน หรือมีปัจจัย
หลาย ๆ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ถ้าทุกฝ่ายร่วมมือกันการบริหารการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ
ผลแห่งความสำเร็จนั้นก็จะเป็นที่ประสพกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสและมีความสุขมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยและศึกษาสมการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 44 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ในสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ประจำปี 2562 ผู้บริหารจำนวน 44 คน ครูจำนวน 799 คน รวม 843 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 44 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 44 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง และครูจำนวน 227 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ Yamane Taro (1973, pp.727-728) และทำการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนรวม 271 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัย สร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา สาระสำคัญให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และนิยามศัพท์ แล้วนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นพร้อมแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางด้านการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (ภาคผนวก ก) พิจารณาแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความถูกต้องในสำนวนภาษา โดยการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้
 - +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับจุดประสงค์/เนื้อหานั้น
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับจุดประสงค์/เนื้อหานั้น
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์/เนื้อหานั้น
 จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามฉบับร่างมาวิเคราะห์หาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC : Index Of Item Objective Congruence) กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ถ้ามีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไปถือว่ามีความตรงของเนื้อหา (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2553, น.106)
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 จำนวน 30 คน ในระหว่างวันที่ 9-20 ธันวาคม พ.ศ. 2562
6. นำแบบสอบถามมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.981

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเชื่อมั่นใช้แล้วมาตรวจแก้ไข ปรับปรุงและจัดพิมพ์ เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร สถานศึกษา และครูในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1
2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการ วิจัยไปยังโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากุดรดิตถ์ เขต 1 พร้อมแนบซองจดหมายเพื่อส่งกลับมายังผู้วิจัย
3. ตรวจสอบติดตามการตอบแบบสอบถาม ในส่วนที่ยังไม่ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ แบบสอบถามครบตามจำนวนและตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วน โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 3-31 มกราคม พ.ศ.2563

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนแล้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยมีรายละเอียด ดังนี้
 - 1.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน คุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากุดรดิตถ์ เขต 1 นำมาวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู ปัจจัยนักเรียน ปัจจัยโรงเรียน และปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ธนาเศรษฐ์ เพ็ชรกลาง (2561, น.97-98) โดยมีหลักเกณฑ์การให้ระดับคะแนน ดังนี้
 - 5 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลเพื่อจัดระดับคะแนนความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา กำหนดเป็นช่วงคะแนน 5 ระดับ ได้ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 ตอนที่ 3 ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาผู้บริหาร ด้านการพัฒนาครู ด้านพัฒนาผู้เรียน ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ธนาเศรษฐ์ เพ็ชรกลาง (2561, น.97-98) โดยมีหลักเกณฑ์การให้ระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีการส่งผลอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการส่งผลอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการส่งผลอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการส่งผลอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการส่งผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลเพื่อจัดระดับคะแนน กำหนดเป็นช่วงคะแนน 5 ระดับ ได้ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง การส่งผลอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง การส่งผลอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง การส่งผลอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง การส่งผลอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง การส่งผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

เพื่อพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ตอนที่ 3 ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์พยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามดังปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุดและระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (n = 271)	ร้อยละ
สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน/รักษาการในตำแหน่ง	44	16.2
1.2 ครู	227	83.8
รวม	271	100
2. เพศ		
2.1 หญิง	183	67.5
2.2 ชาย	88	32.5
รวม	271	100

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n = 271)	ร้อยละ
3. อายุ		
3.1 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	52	19.20
3.2 31-40ปี	68	25.10
3.3 41-50ปี	59	21.80
3.4 50ปี ขึ้นไป	92	33.90
รวม	271	100
4. ระดับการศึกษาสูงสุด		
4.1 ปริญญาตรี	146	53.90
4.2 ปริญญาโท	120	44.30
4.3 ปริญญาเอก	5	1.80
4.4 อื่นๆ	0	0
รวม	271	100
5. ระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงเรียน		
5.1 น้อยกว่า 1 ปี	23	8.50
5.2 1-4 ปี	118	43.50
5.3 5-8 ปี	43	15.90
5.4 9-12 ปี	33	12.20
5.5 13 ปีขึ้นไป	54	19.90
รวม	271	100

จากตารางที่ 1 พบว่าสถานภาพทั่วไปส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งครู ร้อยละ 83.80 เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน/รักษาการในตำแหน่ง ร้อยละ 16.2 เพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 67.5 เพศชาย ร้อยละ 32.5 ส่วนอายุส่วนใหญ่อายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 33.9 อายุ 31-40ปี ร้อยละ 25.1 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 21.8 อายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี ร้อยละ 19.2 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นปริญญาตรี ร้อยละ 53.9 ปริญญาโท ร้อยละ 44.3 ปริญญาเอก ร้อยละ 1.8 ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียน (โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล) ส่วนใหญ่ 1-4ปี ร้อยละ 43.5 13ปีขึ้นไป ร้อยละ 19.9 5-8ปี ร้อยละ 15.9 9-12ปี ร้อยละ 12.2 น้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 8.5

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

การศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ใน 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู ปัจจัยนักเรียน ปัจจัยโรงเรียนและปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภาพรวมและรายปัจจัย ดังตารางที่ 2-7

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ในภาพรวม ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ปัจจัยผู้บริหาร	4.27	0.68	ระดับมาก	1
2. ปัจจัยครู	4.20	0.68	ระดับมาก	2
3. ปัจจัยนักเรียน	4.01	0.71	ระดับมาก	5
4. ปัจจัยโรงเรียน	4.15	0.66	ระดับมาก	3
5. ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา	4.02	0.75	ระดับมาก	4
รวม	4.13	0.69	ระดับมาก	

จากตาราง 2 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ ปัจจัยผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.68) รองลงมาคือ ปัจจัยครู ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.68) ปัจจัยโรงเรียน ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.66) ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.75) และปัจจัยนักเรียน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยผู้บริหาร ในภาพรวมและรายข้อ

ปัจจัยผู้บริหาร	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ	4.28	0.63	ระดับมาก	5
2. ผู้บริหารมีความสามารถด้านภาษาและการสื่อสาร(ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)	3.96	0.73	ระดับมาก	6
3. ผู้บริหารยอมรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะพัฒนา	4.31	0.68	ระดับมาก	4
4. ผู้บริหารมีทักษะการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	4.35	0.67	ระดับมาก	2
5. ผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชน	4.39	0.65	ระดับมาก	1
6. ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ	4.33	0.69	ระดับมาก	3
รวม	4.27	0.68	ระดับมาก	

จากตาราง 3 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ผู้บริหารมีการสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีทักษะการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.67) ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.69) ผู้บริหารยอมรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะพัฒนา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.68) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.63) และผู้บริหารมีความสามารถด้านภาษาและการสื่อสาร (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยครู ในภาพรวมและรายชื่อ

ปัจจัยครู	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ครูครบชั้นเรียน ตรงสาขาวิชา มีทักษะวิชาชีพ	3.99	0.94	ระดับมาก	6
2. ครูรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน	4.46	0.61	ระดับมาก	1
3. ครูมีความตรงต่อเวลาและเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.38	0.67	ระดับมาก	2
4. ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้น Active learning	4.06	0.63	ระดับมาก	4
5. ครูมีความรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน	4.25	0.58	ระดับมาก	3
6. ครูมีความสามารถแก้ไข พัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการ PLC	4.07	0.66	ระดับมาก	5
รวม	4.20	0.68	ระดับมาก	

จากตาราง 4 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ครูมีความรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.61) รองลงมาคือ ครูมีความตรงต่อเวลาและเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.67) ครูมีความรู้ ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.58) ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้น Active learning ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.63) ครูมีความสามารถแก้ไข พัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการ PLC ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.66) และครูครบชั้นเรียน ตรงสาขาวิชา มีทักษะวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.94) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยนักเรียน ในภาพรวมและรายชื่อ

ปัจจัยนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพตามความเหมาะสม	3.86	0.71	ระดับมาก	5
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย	3.94	0.72	ระดับมาก	4
3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล	3.78	0.78	ระดับมาก	6
4. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.30	0.63	ระดับมาก	1
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเอง	4.23	0.66	ระดับมาก	2
6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.95	0.74	ระดับมาก	3
รวม	4.01	0.71	ระดับมาก	

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.63) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเอง ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.66) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74) ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.72) ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.71) และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยโรงเรียน ในภาพรวมและรายชื่อ

ปัจจัยโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. โรงเรียนมีสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้	4.09	0.71	ระดับมาก	4
2. โรงเรียนมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	4.00	0.73	ระดับมาก	5
3. โรงเรียนมีหนังสือ/ตำรา/เอกสาร ที่ใช้ประกอบการสอนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	4.21	0.65	ระดับมาก	2
4. โรงเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.20	0.62	ระดับมาก	3
5. โรงเรียนมีระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัย เหมาะสม	4.22	0.60	ระดับมาก	1
6. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.22	0.60	ระดับมาก	1
รวม	4.15	0.66	ระดับมาก	

จากตาราง 6 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โรงเรียนมีระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยเหมาะสม และ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ โรงเรียนมีหนังสือตำรา เอกสาร ที่ใช้ประกอบการสอนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.65) โรงเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.62) โรงเรียนมีสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.71) และโรงเรียนมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ในภาพรวมและรายข้อ

ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.09	0.66	ระดับมาก	1
2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	4.08	0.69	ระดับมาก	2
3. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้	3.90	0.79	ระดับมาก	5
4. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อหางบประมาณในการสนับสนุนโรงเรียน	4.09	0.78	ระดับมาก	1
5. ชุมชนมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้	4.00	0.80	ระดับมาก	3
6. ชุมชนมีส่วนร่วมในการสรรหาวิทยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.98	0.79	ระดับมาก	4
รวม	4.02	0.75	ระดับมาก	

จากตาราง 7 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อหางบประมาณในการสนับสนุนโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.78) รองลงมาคือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.69) ชุมชนมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.80) ชุมชนมีส่วนร่วมในการสรรหาวิทยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.79) และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

การศึกษา ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาผู้บริหาร
ด้านการพัฒนาครู ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา
และ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 8-13

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ
ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ภาพรวม ดังนี้

ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน คุณภาพประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาผู้บริหาร	4.21	0.61	ระดับมาก	5
2. ด้านการพัฒนาครู	4.31	0.64	ระดับมาก	3
3. ด้านการพัฒนาผู้เรียน	4.38	0.63	ระดับมาก	1
4. ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา	4.34	0.63	ระดับมาก	2
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	4.26	0.65	ระดับมาก	4
รวม	4.30	0.63	ระดับมาก	

จากตารางที่ 8 พบว่าความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =$
4.30, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้
ด้านการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.63) รองลงมาคือ ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา
($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.63) ด้านการพัฒนาครู ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.64)
และด้านพัฒนาผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาผู้บริหาร ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาผู้บริหาร	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหาร หลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับบริบทของ โรงเรียน	4.13	0.63	ระดับมาก	6
2. ผู้บริหารพัฒนาตนเองในการจัดการบริหาร สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.22	0.55	ระดับมาก	2
3. ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ความต้องการการ พัฒนาการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.20	0.60	ระดับมาก	3
4. ผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหาร สถานศึกษา	4.39	0.61	ระดับมาก	1
5. ผู้บริหารมีเทคนิคในการบริหารการจัดการ สถานศึกษาที่หลากหลายและสอดคล้องกับ สถานการณ์	4.17	0.63	ระดับมาก	4
6. ผู้บริหารมีเทคนิคการแก้ปัญหาต่างๆได้อย่าง เหมาะสม	4.15	0.64	ระดับมาก	5
รวม	4.21	0.61	ระดับมาก	

จากตารางที่ 9 พบว่าความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.61) รองลงมาคือ ผู้บริหารพัฒนาตนเองในการจัดการบริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.55) ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ความต้องการการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.60) ผู้บริหารมีเทคนิคในการบริหารการจัดการสถานศึกษาที่หลากหลายและสอดคล้องกับสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.63) ผู้บริหารมีเทคนิคการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.64) และผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาครู ใน ภาพรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาครู	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ครูได้รับการพัฒนาตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายสอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาของสถานศึกษา	4.32	0.59	ระดับมาก	4
2. ครูสามารถศึกษา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาคุณภาพงาน แต่ละกลุ่มสาระได้ในภาพรวมของสถานศึกษา	4.34	0.63	ระดับมาก	3
3. ครูสามารถ ศึกษา วิเคราะห์ ถึงความจำเป็นในการใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และพัฒนา นวัตกรรมการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.37	0.60	ระดับมาก	1
4. ครูสามารถจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น Active learning	4.30	0.64	ระดับมาก	5
5. ครูความรู้ ในด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียน	4.36	0.63	ระดับมาก	2
6. ครูใช้กระบวนการ PLC แก้ไขและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.17	0.70	ระดับมาก	6
รวม	4.31	0.64	ระดับมาก	

จากตารางที่ 10 พบว่าความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำ ตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาครู โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ครูสามารถ ศึกษา วิเคราะห์ ถึงความจำเป็นในการใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และ พัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.60)

รองลงมาคือ ครูความรู้ ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.63) ครูสามารถศึกษา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาคุณภาพงาน แต่ละกลุ่มสาระได้ในภาพรวมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.63) ครูได้รับการพัฒนาตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายสอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.59) ครูสามารถจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น Active learning ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.64) และครูใช้กระบวนการ PLC แก่ไขและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาผู้เรียน ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. นักเรียนมีการใช้ทักษะชีวิตตามกระบวนการ ลูกเสือ และปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ ได้ครบถ้วน	4.46	0.59	ระดับมาก	2
2. นักเรียนมีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	4.44	0.59	ระดับมาก	3
3. นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกายเหมาะสม ตามวัย	4.47	0.59	ระดับมาก	1
4. นักเรียนมีความฉลาดทางด้านอารมณ์สูงขึ้น	4.42	0.63	ระดับมาก	4
5. นักเรียนมีทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร	4.26	0.70	ระดับมาก	6
6. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทุกกลุ่มสาระ	4.27	0.65	ระดับมาก	5
รวม	4.38	0.63	ระดับมาก	

จากตารางที่ 11 พบว่าความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มากทุกข้อ นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกายเหมาะสมตามวัย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ นักเรียนมีการใช้ทักษะชีวิตตามกระบวนการลูกเสือ และปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ ได้ครบถ้วน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.59) นักเรียนมีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.59) นักเรียนมีความฉลาดทางด้านอารมณ์สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.63) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.65) และนักเรียนมีทักษะด้านภาษาและการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. สถานศึกษาจัดบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ	4.39	0.62	ระดับมาก	3
2. สถานศึกษาจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้	4.41	0.62	ระดับมาก	2
3. สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการ บูรณาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น ส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	4.37	0.66	ระดับมาก	4
4. สถานศึกษาใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา อย่างเป็นระบบ	4.21	0.59	ระดับมาก	6
5. สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยความร่วมมือของครูทุกคน	4.43	0.59	ระดับมาก	1
6. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเพียงพอ	4.24	0.69	ระดับมาก	5
รวม	4.34	0.63	ระดับมาก	

จากตารางที่ 12 พบว่าความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยความร่วมมือของครูทุกคน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อ

การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.62) สถานศึกษาจัดบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.62) สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการ บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.66) สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.69) และสถานศึกษาใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ และเป้าหมาย	4.18	0.69	ระดับมาก	6
2. ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนในกิจกรรมของโรงเรียน	4.21	0.68	ระดับมาก	5
3. ชุมชนได้รับการประสานเพื่อขอความร่วมมือช่วยเหลือสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน	4.36	0.61	ระดับมาก	1
4. นำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้ามามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.24	0.68	ระดับมาก	4
5. ชุมชนให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน	4.28	0.65	ระดับมาก	3
6. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.31	0.59	ระดับมาก	2
รวม	4.26	0.65	ระดับมาก	

จากตารางที่ 13 พบว่าความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน

ระดับมากทุกข้อ ชุมชนได้รับการประสานเพื่อขอความร่วมมือ ช่วยเหลือสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.61) รองลงมาคือ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.59) ชุมชนให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.65) นำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.68) ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนในกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.68) และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (R_{xy}) ผลปรากฏตามรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 14

X_1	คือ	ปัจจัยผู้บริหาร
X_2	คือ	ปัจจัยครู
X_3	คือ	ปัจจัยปัจจัยนักเรียน
X_4	คือ	ปัจจัยโรงเรียน
X_5	คือ	ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
Y	คือ	ความสำเร็จการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ตารางที่ 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ตัวแปร	การบริหารโรงเรียน คุณภาพประจำตำบล	ปัจจัยผู้บริหาร	ปัจจัยครู	ปัจจัยนักเรียน	ปัจจัยโรงเรียน	ปัจจัยการมีส่วนร่วม ในการพัฒนา
ความสำเร็จการ บริหารโรงเรียน คุณภาพประจำ ตำบล	1.000	0.696**	0.719**	0.594**	0.662**	0.623**
ปัจจัยผู้บริหาร		1.000	0.635**	0.533**	0.548**	0.443**
ปัจจัยครู			1.000	0.687**	0.701**	0.624**
ปัจจัยนักเรียน				1.000	0.683**	0.480**
ปัจจัยโรงเรียน					1.000	0.631**
ปัจจัยการมีส่วน ร่วมในการพัฒนา						1.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 14 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกปัจจัย โดยการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลกับปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู ปัจจัยนักเรียน ปัจจัยโรงเรียนและปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา มีความเป็นอิสระจากกัน โดยการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลมีค่าเฉลี่ย 4.30 คะแนน ส่วนปัจจัยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ย 4.26 คะแนน ปัจจัยครู มีค่าเฉลี่ย 4.20 คะแนน ปัจจัยนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.01 คะแนน ปัจจัยโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.15 คะแนนและปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนามีค่าเฉลี่ย 4.02 คะแนน

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา
ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนน ดิบไม่ปรับมาตรฐาน (b)	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนน มาตรฐาน (β)	สัมประสิทธิ์การถดถอยค่าความ คลาดเคลื่อนจากคะแนนดิบ (SE _b)	t	sig
ปัจจัยผู้บริหาร X ₁	0.264	0.353	0.035	7.50	0.000**
ปัจจัยครู X ₂	0.185	0.231	0.049	3.79	0.000**
ปัจจัยนักเรียน X ₃	0.38	0.052	0.039	0.96	0.334
ปัจจัยโรงเรียน X ₄	0.113	0.138	0.047	2.39	0.018*
ปัจจัยการมีส่วนร่วม ร่วมในการพัฒนา X ₅	0.136	0.211	0.031	4.34	0.000**
ค่าคงที่ (a)	1.226		0.137	8.92	0.000

$R = 0.816$, $R^2 = 0.666$, $F=105.503$, $sig= 0.000^{**}$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 15 พบว่า ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู และปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัย
ปัจจัยโรงเรียน ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 และปัจจัยนักเรียนไม่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เป็น 0.816
โดยปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู ปัจจัยนักเรียน ปัจจัยโรงเรียนและปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
สามารถอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
ได้ร้อยละ 66.60 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.226 + 0.264(X_1) + 0.185(X_2) + 0.113(X_4) + 0.136(X_5)$$

$$\hat{Z} = 0.353(Z_1) + 0.231(Z_2) + 0.138(Z_4) + 0.211(Z_5)$$

สรุปได้ว่า ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า ปัจจัยผู้บริหาร
ปัจจัยครู ปัจจัยโรงเรียนและปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของการ
บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ได้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 และเพื่อศึกษาสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 44 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 44 คน และครู จำนวน 227 คน รวมทั้งสิ้น 271 คน กำหนดตัวอย่างตามตารางของ Yamane Taro เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยครู ปัจจัยโรงเรียน ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา และปัจจัยนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ตามลำดับ

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ปัจจัยผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารมีการสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ปัจจัยครู โดยภาพรวม

อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยครูมีความรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยโรงเรียนมีระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยเหมาะสม และโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อหางบประมาณในการสนับสนุนโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามลำดับ ส่วนด้านพัฒนาผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2.1 ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2.2 ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ถึงความจำเป็นในการใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2.3 ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยนักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกายเหมาะสมตามวัย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

2.4 ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยความร่วมมือของครูทุกคน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

2.5 ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีการประสานขอความร่วมมือ ช่วยเหลือสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 พบว่าปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู และปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยปัจจัยโรงเรียน ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ปัจจัยผู้บริหาร รองลงมา คือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปัจจัยครู ปัจจัยโรงเรียน และปัจจัยนักเรียน ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เป็น 0.816 โดยปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู ปัจจัยนักเรียน ปัจจัยโรงเรียนและปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา สามารถอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ได้ร้อยละ 66.60

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่าอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย ทั้งนี้เป็นเพราะ ปัจจัยเหล่านี้

กำหนดไว้ในนโยบายของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ปัจจัยทุกด้านได้สังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของการบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพเป็นสิ่งที่มียุทธศาสตร์ต่อการปฏิบัติงานและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ เกิดผลมาก (2558, น.92-93) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านโรงเรียน ด้านครูและบุคลากรอื่นๆและด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ทำให้ปัจจัยแต่ละปัจจัยนี้มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ปัจจัยผู้บริหาร พบว่าโดยภาพรวมส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่ในการร่วมมือกับชุมชนและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษา การสร้างความเข้าใจให้ชุมชน เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนนับว่าเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการ เพราะชุมชนจะได้เกิดความรู้สึกรักและเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน เกิดความสำนึกหวงแหนโรงเรียน (ประทวน บุญรักษา, 2555, น.6-8) ส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีสุตา บุญปก (2555, น.72) ศึกษาเรื่องบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนในพื้นที่ตำบล กุดชุม อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร พบว่าบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้งภาพรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชน การร่วมกิจกรรมของชุมชน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น

1.2 ปัจจัยครู โดยภาพรวมส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยครูรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เป็นเพราะครูมีบทบาทสำคัญที่ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้กับเพื่อนและบุคคลอื่นๆ นอกจากนี้ครูต้องคอยให้คำแนะนำและคอยเสริมความรู้ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนตนเอง โดยครูจะต้องเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้เป็นผู้ฝึกและครูคอยทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี “ข้อบังคับครุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ” ฉบับที่ 4, 2562, น.18-20) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวพร ชลารักษ์ (2558, น.71) ศึกษาเรื่องบทบาทของครูกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 พบว่าการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นให้ทั้งผู้เรียนและครูก้าว

เข้าสู่การเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน ผู้ที่ต้องพัฒนาไม่ใช่เพียงผู้เรียนเท่านั้น แต่รวมไปถึงครูด้วยที่ต้องปรับบทบาทเป็นครูในศตวรรษที่ 21 โดยการไม่ตั้งตนเป็น “ผู้รู้” แต่เป็น “ผู้เรียนรู้” เรียนไปพร้อมกับผู้เรียน ปรับกระบวนการเรียนการสอนเป็น “สอนน้อย เรียนมาก” เรียนรู้จากการปฏิบัติ เรียนรู้จากชีวิตจริง เรียนรู้จากความซับซ้อนและไม่ชัดเจนของโลกและสังคม รวมไปถึงสร้างความรู้ขึ้นใช้เองและส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ขึ้นใช้เองเช่นกัน ครูต้องพัฒนาและปรับเปลี่ยนบทบาทเป็น “โค้ช” และการออกแบบการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

1.3 ปัจจัยนักเรียน โดยภาพรวมส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เป็นเพราะ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้นเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น โดยการจัดการเรียนการสอนให้มีความหมาย มีทั้งเทคนิควิธี ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนและปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องที่จะช่วยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ให้นักเรียนสนใจและได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ปัจจัยนี้อยู่ในระดับมาก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, น.1) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระบรยงก์ ขุนดิธมโม (นิมเชื้อ) (2561, น.123-125) ศึกษาเรื่อง กิจกรรมการพัฒนานักเรียนตามหลักไตรสิกขาของโรงเรียนเทศบาลทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมสมุดบันทึกความดี เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติความดีสม่ำเสมอ สร้างความเคยชินมีนิสัยที่ดี เน้นการรักษาศีล สอนให้เรียนรู้อันิสงส์การรักษาศีลและโทษของการละเมิดศีล เพื่อให้เกิดสัมมาทิฐิ กิจกรรมสวดมนต์ทาสมาธิ ทุกวันศุกร์ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นิมนต์พระอาจารย์นำนักเรียน สวดมนต์ทำสมาธิ ก่อนเรียนหนังสือจะให้นักเรียนทำสมาธิด้วยการกำหนดลมหายใจเข้าออกทุกครั้ง เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนมีสมาธิในการเรียนหนังสือ กิจกรรมเรียนรู้หลักธรรมผ่านการดูรูปพระประวัติ ใช้สื่อการเรียนการสอนมัลติมีเดียระบบไอทีในห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน ในการดูจะสอดแทรกหลักธรรมการดำเนินชีวิตของพระพุทธเจ้าและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ผู้สอนทำหน้าที่เหมือนพิธีกรรายการโทรทัศน์ นำข้อคิดจากการ์ตูนพุทธประวัติให้นักเรียนตอบคำถามร่วมกัน ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ จดจำได้มากกว่าการเรียนด้วยการท่องจำจากหนังสือ ตามหลักการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.4 ปัจจัยโรงเรียนโดยภาพรวมส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยโรงเรียนมีระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยเหมาะสมและโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนก็เปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียน และใช้เวลาอยู่ที่โรงเรียนเป็นระยะเวลาานหลาย

ชีวโฆง การมีระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยที่ดีจะช่วยให้นักเรียนและผู้ปกครองเกิดความสบายใจ ในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้ผู้นเรียนได้เรียนรู้มากขึ้นจากในห้องเรียน (ภาคภูมิ ภูมาก, 2562, น.1) จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ปัจจัยนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ : โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (2562, น.15) คือจะต้องมีโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก มีคุณภาพด้านสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ มีบรรยากาศอบอุ่น ปลอดภัย ทันสมัย และมีมาตรการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้

1.5 ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยภาพรวมส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อหางบประมาณในการสนับสนุนโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากชุมชนมีบทบาทหน้าที่ความสำคัญต่องานมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน เนื่องจาก เมื่อชุมชนให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาแล้วนั้นย่อมส่งผลให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาด้วย และการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชน ในการสนับสนุนการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นเรื่องงบประมาณหรือเรื่องอื่นๆ (ศิริกาญจน์ โกสุมภ์, 2542, น.คต) จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ปัจจัยนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกสสิณี ชิวปรีชา (2554, น.177-184) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนดีประจำตำบล ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนดีประจำตำบล มีความต้องการจำเป็นโดยครูและชุมชนเป็นหลัก

2. ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุตรดิตถ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ด้านที่ผู้วิจัยเลือกมานั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, น.1) ที่ต้องมีความเข้มแข็งทางวิชาการ เป็นสถานศึกษาคุณธรรม มีความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย เป็นโรงเรียนศูนย์รวมการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียน และชุมชน เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ความร่วมมือในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ มีความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมการบริหาร การจัดการเรียนการสอน สร้างคลังนวัตกรรมการเรียนการสอน คลังความรู้ อย่างเป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืนเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ให้กับเยาวชนที่ขาดแคลนได้เติบโตเป็นพลเมืองดี มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ

เพื่อให้นักเรียนมีการพัฒนาด้านสติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ มีทัศนคติ มีพัฒนาการด้านร่างกาย สมวัย และมีพัฒนาทักษะชีวิตตามกระบวนการลูกเสือ ปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ มีคุณลักษณะ ตามโรงเรียนสุจริต มีคุณธรรมอัตลักษณ์ตามโรงเรียนคุณธรรม ปลุกฝังความเป็นพลเมืองที่ดีของ ประเทศชาติ สามารถรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อจบการศึกษา มีงานทำ นักเรียนมีการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความรัก ห่วงเห่นและความ ภูมิใจในชาติ โดยใช้แนวคิดแบบ STAR STEMS และแนวทางโรงเรียนคุณธรรม นักเรียนเป็นคนดี มีวินัย มีการเรียนรู้แบบเสมือนเหตุการณ์จริง โดยใช้หลักเหตุและผล หลักภูมิปัญญาไทยและศาสตร์ พระราชา หลักประสิทธิภาพ ระบบและการสื่อสารภาษาอังกฤษ หลักพิสูจน์ด้วยหลักตรรกะและ คุณธรรม และหลักความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับภูมิสังคมในการพัฒนาทักษะชีวิตตามกระบวนการ ลูกเสือ รวมถึงปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ เพื่อปลุกฝังความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่าง เอกชน บ้าน วัด ศาสนสถานอื่น ๆ รัฐ และโรงเรียน อย่างเป็นทางการ และมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

2.1 ด้านการพัฒนาผู้บริหาร โดยภาพรวมส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหาร สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เป็นเพราะ การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีการะงานที่ หลากหลาย ไม่เพียงแต่ครู การบริหารสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินการต่างๆที่เกิดขึ้นภายในหรือภายนอกโรงเรียน การทำงานร่วมกับชุมชน ถ้าผู้บริหารมีทัศนคติ ที่ดี การทำงานร่วมกับชุมชน การทำงานร่วมกับบุคคลต่างๆ หรือในสถานที่ต่างๆ ก็จะเกิดความเรียบ ง่าย มีมุมมองที่ดี (ประสิทธิ์ เขียวศรี, 2562, น.1) จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ปัจจัยนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชยันต์ ศรีวิจารณ์ (2554, น.92) ศึกษาเรื่อง ทัศนคติในการทำงานที่มีผลต่อ ความภักดีในองค์กร : กรณีศึกษา พนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (ส่วนกลาง) ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติในการทำงานมีผลต่อความภักดีในองค์กร เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ต่อเดือนและระยะเวลาปฏิบัติงานที่แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้สึกผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน และ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ลักษณะงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน โอกาสก้าวหน้าในการ ทำงาน การได้รับการยอมรับนับถือ สัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชา สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน รายได้และสวัสดิการ มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจในการทุ่มเทความสามารถ เพื่อประโยชน์ของ องค์กร และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพอันเกิดประโยชน์ต่อองค์กร

2.2 ด้านการพัฒนาครู โดยภาพรวมส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยครูสามารถ ศึกษา วิเคราะห์ ถึงความ จำเป็นในการใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ของ ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เป็นเพราะ ภาระงานของครูไม่ได้มีเพียงหน้าที่สอนเท่านั้น แต่มีงานส่วน

อื่นที่ได้รับมอบหมายค่อนข้างมาก ครูจึงใช้หนังสือในการสอนเป็นส่วนใหญ่ การส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ ถึงความจำเป็นในการใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา อาจช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าใจในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นในการพัฒนาให้ ครูศึกษา วิเคราะห์ ถึงความจำเป็นในการใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และพัฒนานวัตกรรมการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น (ไพศาล เสมสุข, 2562, น.1) จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ปัจจัยนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รตณัฐ นิลนาค (2557, น.ก) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการผลิตสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้ สังกัดเทศบาลตำบลเปือยน้อย อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการผลิตสื่อ และใช้สื่อการเรียนรู้ โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตามทำให้ครูผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติที่ดีในกระบวนการผลิตและใช้สื่อประกอบการสอน ซึ่งทำให้ครูมีการผลิตสื่อและใช้สื่อได้สมบูรณ์มากขึ้น โดยปรับปรุงแก้ไขสื่อ ทำให้มีความน่าสนใจ

2.3 ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยนักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกายเหมาะสมตามวัย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ เป็นปัจจัยที่เห็นได้อย่างชัดเจน และสามารถสังเกตเห็นได้จากภายนอก ซึ่งพฤติกรรม และทักษะชีวิตของมนุษย์ได้จากการเรียนรู้และการสะสมประสบการณ์ ถ้านักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกายเหมาะสมตามวัย ด้านอื่นๆก็จะส่งผลตามมาด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, น.8) จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ปัจจัยนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (น.5) หมวด 1 บททั่วไปความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2.4 ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยความร่วมมือของครูทุกคน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ มีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่ปรึกษาหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนา การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันด้านจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง (สำนักงานวิชาการและ

มาตรฐานการศึกษา, 2552, น.12) ส่งผลให้นักเรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน อันนำไปสู่การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ รจสุคนธ์ ดิประดับ

(2560, น.69-73) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่ม

โรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น ตามลำดับ ดังนี้ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 2. สภาพที่ควรจะเป็นในความคิดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งต้องพัฒนาต่อไป ตามลำดับ ดังนี้ การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการส่งต่อนักเรียน 3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยนักเรียน ในภาพรวม พบว่าต้องการพัฒนา ตามลำดับ ดังนี้ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยภาพรวมส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยชุมชนได้รับการประสานเพื่อขอความร่วมมือ ช่วยเหลือสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะการดำเนินกิจกรรม งานต่างๆของสถานศึกษา จะประสบความสำเร็จไม่ได้ถ้าขาดความร่วมมือจากชุมชน ถ้าชุมชนเข้ามาช่วยสถานศึกษาในด้านต่างๆ จะเป็นผลดีต่อสถานศึกษาและช่วยพัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการจัดการศึกษานั้นจะเน้นเพียงแต่ในสถานศึกษาไม่ได้ การอยู่ร่วมกันกับชุมชน การสร้างความสัมพันธ์อันดีร่วมกัน เป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน จึงจะประสบความสำเร็จ อีกทั้งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมกันของผูกพันกับงาน จะเป็นผลให้เกิดข้อผูกมัดหรือสิ่งที่ตกลงใจร่วมกัน (ยุพาพร ธูปงาม, 2545, น.5) จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ปัจจัยนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาพัชร พูลชื่น (2556, น.ง) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองสะเดา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งข้อมูลรายด้านประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านการดำเนินกิจกรรมตามแผน ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมด้านการประสานงานมีมากกว่าด้านอื่นๆทุกด้าน 2. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ได้แก่ ชุมชนไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษา ชุมชนไม่ได้รับรู้ในการจัดสรรทรัพยากรและการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน ขาดการประชาสัมพันธ์และ

ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินโรงเรียน ส่วนข้อเสนอแนะมีดังนี้ ก. ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนคือ โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ทราบเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียนเพิ่มขึ้น มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินโรงเรียน ตลอดจนมีการจัดสรรทรัพยากรและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ที่มีในชุมชน และ ข. ชุมชนควรเข้าร่วมประชุมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร่วมเป็นวิทยากร สนับสนุนให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้เผยแพร่ความรู้ในชุมชน และเข้าร่วมวางแผนการศึกษากับโรงเรียน

3. สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน
คุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่าปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู และปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยปัจจัยโรงเรียน ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ปัจจัยผู้บริหาร ทั้งนี้เป็นเพราะพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อส่วนรวม เช่น การให้บริการแก่ชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลาย การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียน การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์โรงเรียน จะทำให้เกิดประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญใจ พุ่มโอ (2562, น.110-112) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า 1.สภาพการบริหารงานเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2. รูปแบบการบริหารงานเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คือ วิธีการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ 1. การให้บริการแก่ชุมชน มี 7 กิจกรรม 2. การร่วมกิจกรรมของชุมชน มี 7 กิจกรรม 3. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มี 7 กิจกรรม 4. การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น มี 7 กิจกรรม และ 5. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน มี 7 กิจกรรม องค์ประกอบที่ 2 คือ กระบวนการบริหารการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน มี 4 ขั้นตอน คือ 1. การวางแผน 2. การปฏิบัติตามแผน 3. การตรวจสอบ 4. การปรับปรุงแก้ไข และองค์ประกอบที่ 3 คือ ปัจจัยส่งเสริมการบริหารงานตามองค์ประกอบที่ 1 ได้แก่ 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง 3. ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความครอบคลุม

ในการนำรูปแบบการบริหารงานเพื่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปและอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการ
บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรดิตถ์ เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 จากการวิจัยพบว่าความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ
ประจำตำบลมี 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู ปัจจัยโรงเรียน และปัจจัยการมีส่วนร่วมใน
การพัฒนา ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องให้ความสำคัญ ช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม และ
สนับสนุนการดำเนินงานทั้ง 4 ด้านนั้น

1.2 จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่าปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู และปัจจัยการมี
ส่วนร่วมในการพัฒนา ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ดังนั้นผู้บริหารจะต้องปฏิบัติตนและส่งเสริมสนับสนุน
สถานศึกษา สนับสนุนการพัฒนาครูให้มีคุณภาพ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์
ที่ดีต่อชุมชน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จตามความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ
ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล. สืบค้น 18 สิงหาคม 2562 จาก <http://www.1tambon1school.go.th>
- กัญญาพัชร พูลชื่น. (2556). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมือง สะเดา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เกสลิณี ชิวปรีชา. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนดีประจำตำบล. วารสารวิชาการ, 41(3), 147-159.
- ขวัญใจ พุ่มโอ. (2562). รูปแบบการบริหารงานเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- จตุพร ทังทอง. (2555). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีประจำตำบล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชยันต์ ศรีวิจารณ์. (2554). ทักษะคนดีในการทำงานที่มีผลต่อความภาคภูมิใจในองค์กร : กรณีศึกษา พนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (ส่วนกลาง). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ณัฐรฎา พวงจันทร์. (2553). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ดำรงค์ ตุ่มทอง. (2557). ปัญหาเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา : สถานการณ์ความไม่เสมอภาคในสังคมไทย. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 10(1), 123-141.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ สุวิมล เสงพัฒนา และพุดตาน พันธุณเธร. (2555). ความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษาและมาตรการการคลังเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่การศึกษาเยาวชน.

84%E0%B8%A3%E0%B8%B9%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%94%E0%B8%B5/

ภานุพงศ์ พนมวัน. (2562). แผนการศึกษาแห่งชาติกับการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาของประชากรไทย
วัยแรงงานปี 2562. วารสารการศึกษาไทย, 17(1), 27.

ยุพาพร รุ่งงาม. (2545). การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงานงบประมาณในการปฏิรูประบบราชการ.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

รจสุคนธ์ ดิประดับ. (2560). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อ
ทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

รดาณัฐ นิลนาค. (2557). การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการผลิตสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้ สังกัด
เทศบาลตำบลเป็อยน้อย อำเภอเป็อยน้อย จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วรภรณ์ เกิดผลมาก. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ราชชนรินทร์.

วิจิตร อาวะกุล. (2537). การฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรีสุดา บุญปก. (2555). บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในทัศนะของ
ครูผู้สอนในโรงเรียนในพื้นที่ตำบลกุดชุม อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศิลป์ชัย อ่วมตระกูล. (2552). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษ แบบเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). ศธ. สพฐ. ร่วมลงนาม MOU โครงการโรงเรียน
คุณภาพประจำตำบล. สืบค้น 18 สิงหาคม 2562 จาก
<https://www.obec.go.th/archives/50253>.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). รายงานแนวทางการยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET). กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2562). *ข้อบังคับครุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ(ฉบับที่ 4)*
: ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนพิเศษ 68 ง.

- สุทธนา ฮั่นเกียรติพงษ์. (2552). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์. (2562). ศธ. สพฐ. ร่วมลงนาม MOU โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล. สืบค้น 18 สิงหาคม 2562 จาก <https://www.obec.go.th/archives/50253>
- หวน พิณรุฬห์. (2548). *การบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อรรณพ จินะวัฒน์. (2539). *การนำเสนอโปรแกรมการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Newyork Harper and Row Publication.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ภาคผนวก ข
สำเนาหนังสือราชการ

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/๖๒๙๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายชัชชัย ทับทิมอ่อน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางปรมพร ทิพย์พรม นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๑” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์กา ธรรมสิทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๔

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางปรมพร ทิพย์พรม ๐ ๘๔๕๗ ๔๓๓๖ ๔

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๒๙๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน นายนิรติ โปรงแสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางปรมพร ทิพย์พรม นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๑” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์กา ธรรมสิทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๕๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางปรมพร ทิพย์พรม ๐ ๘๔๕๗ ๙๑๓๖ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/๖๒๔๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน นายจำเนียร จันทะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. รูปแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางปรมพร ทิพย์พรม นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๑” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ภา ธรรมสิทธิ์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่าง
สูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางปรมพร ทิพย์พรม ๐ ๘๔๕๗ ๙๑๓๖ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๒๙๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน นายนเรศ สุขเกษม

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางปรมพร ทิพย์พรหม นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๑” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ภา ธรรมสิทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางปรมพร ทิพย์พรหม ๐ ๘๔๕๗ ๙๑๓๖ ๙

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๒๔๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายกมล เม็ดไธสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางปรมพร ทิพย์พรม นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๑” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ภา ธรรมสิทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางปรมพร ทิพย์พรม ๐ ๘๔๕๗ ๙๑๓๖ ๙

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยและสมการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปี 2562 ทั้งหมด 44 โรงเรียน ผลการศึกษาในทั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ รวมถึงโรงเรียนยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการและต้องการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลได้สารสนเทศในการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ตอนที่ 3 ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านโปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป โดยข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในแบบสอบถามทั้งหมดจะถือเป็นความลับ ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ เป็นอย่างดี

ปรมพร ทิพย์พรม

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตรงหน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1.ตำแหน่ง

() ผู้อำนวยการโรงเรียน/รักษาการในตำแหน่ง () ครู

2.เพศ

() หญิง () ชาย

3.อายุ

() น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี () 31-40ปี
() 41-50ปี () 50ปี ขึ้นไป

4.ระดับการศึกษาสูงสุด

() ปริญญาตรี
() ปริญญาโท
() ปริญญาเอก
() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5.ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนของท่าน (โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล)

() น้อยกว่า 1 ปี
() 1-4ปี
() 5-8ปี
() 9-12ปี
() 13ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ได้แก่ ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู ปัจจัยนักเรียน ปัจจัยโรงเรียนและปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยมีหลักเกณฑ์การให้ระดับคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวเลขระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ลำดับที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
	ปัจจัยผู้บริหาร					
	1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ					
	2. ผู้บริหารมีความสามารถด้านภาษาและการสื่อสาร (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)					
	3. ผู้บริหารยอมรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะพัฒนา					
	4. ผู้บริหารมีทักษะการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน					
	5. ผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชน					
	6. ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ					

ลำดับที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
	ปัจจัยครู					
	7. ครูครบชั้นเรียน ตรงสาขาวิชา มีทักษะวิชาชีพ					
	8. ครูรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน					
	9. ครูมีความตรงต่อเวลาและเอาใจใส่ผู้เรียนเป็น รายบุคคล					
	10. ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ เน้น Active learning					
	11. ครูมีความรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการ เรียน					
	12. ครูมีความสามารถแก้ไข พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้วยกระบวนการ PLC					
	ปัจจัยนักเรียน					
	13. ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพตามความ เหมาะสม					
	14. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย					
	15. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล					
	16. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
	17. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของ ตนเอง					
	18. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้					
	ปัจจัยโรงเรียน					
	19. โรงเรียนมีสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสารที่ทันสมัยที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้					

ลำดับที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
	ปัจจัยโรงเรียน (ต่อ)					
	20. โรงเรียนมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอนเพียงพอต่อ จำนวนนักเรียน					
	21. โรงเรียนมีหนังสือ/ตำรา/เอกสาร ที่ใช้ ประกอบการสอนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					
	22. โรงเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา					
	23. โรงเรียนมีระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัย เหมาะสม					
	24. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
	ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา					
	25. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	26. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและ แหล่งการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้					
	27. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อและอุปกรณ์การ เรียนรู้					
	28. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกับ โรงเรียนเพื่อหางบประมาณในการสนับสนุนโรงเรียน					
	29. ชุมชนมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้					
	30. ชุมชนมีส่วนร่วมในการสรรหาวิทยากร/ภูมิปัญญา ท้องถิ่น					

ตอนที่ 3 ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ได้แก่ การพัฒนาผู้บริหาร การพัฒนาครู การพัฒนาผู้เรียน การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้มีความร่วมมือและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งแบ่งสิ่งที่ส่งผลในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ออกเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายและคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการส่งผลอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการส่งผลอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการส่งผลอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการส่งผลอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการส่งผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวเลขระดับความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ลำดับที่	ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	ระดับความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
	ด้านการพัฒนาผู้บริหาร					
	1. ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน					
	2. ผู้บริหารพัฒนาตนเองในการจัดการบริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
	3. ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ความต้องการการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
	4. ผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษา					
	5. ผู้บริหารมีเทคนิคในการบริหารการจัดการสถานศึกษาที่หลากหลายและสอดคล้องกับสถานการณ์					
	6. ผู้บริหารมีเทคนิคการแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างเหมาะสม					

ลำดับที่	สภาพความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	ระดับความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
	ด้านการพัฒนาครู					
	7. ครูได้รับการพัฒนาตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายสอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาของสถานศึกษา					
	8. ครูสามารถศึกษา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาคุณภาพงาน แต่ละกลุ่มสาระได้ในภาพรวมของสถานศึกษา					
	9. ครูสามารถ ศึกษา วิเคราะห์ ถึงความจำเป็นในการใช้การผลิต จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และ พัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน					
	10. ครูสามารถจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น Active learning					
	11.ครูความรู้ ในด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียน					
	12. ครูใช้กระบวนการ PLC แก้ไขและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
	ด้านการพัฒนาผู้เรียน					
	13. นักเรียนมีการใช้ทักษะชีวิตตามกระบวนการลูกเสือ และปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ ได้ครบถ้วน					
	14. นักเรียนมีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21					
	15. นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกายเหมาะสมตามวัย					
	16. นักเรียนมีความฉลาดทางด้านอารมณ์สูงขึ้น					
	17. นักเรียนมีทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร					
	18. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระ					

ลำดับที่	สภาพความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	ระดับความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
	ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา					
	19. สถานศึกษาจัดบรรยากาศในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนมีความน่าสนใจ					
	20. สถานศึกษาจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการ เรียนรู้					
	21. สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัด กระบวนการเรียนรู้ โดยมีการ บูรณาการภูมิ ปัญญาท้องถิ่น หรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตาม ความเหมาะสม					
	22. สถานศึกษาใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา อย่างเป็นระบบ					
	23. สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้วยความร่วมมือของครูทุกคน					
	24. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเพียงพอ					
	ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน					
	25. ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย					
	26. ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนใน กิจกรรมของโรงเรียน					
	27. ชุมชนได้รับการประสานเพื่อขอความ ร่วมมือ ช่วยเหลือสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วมใน การพัฒนาโรงเรียน					
	28. นำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้ามามีการจัด กิจกรรมการเรียนรู้					
	29. ชุมชนให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการ จัดการเรียนการสอน					

ลำดับที่	สภาพความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	ระดับความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาของ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
	ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (ต่อ)					
	30. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของ โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					

ภาคผนวก ง

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามหาค่าความสอดคล้องของแบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

แบบทดสอบ ข้อที่	ระดับความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ผลการพิจารณา		แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	$\sum R$	IOC	
1	0	1	1	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
5	1	1	1	0	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
สรุป							0.92	นำไปใช้ได้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จหาค่าความสอดคล้องของแบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

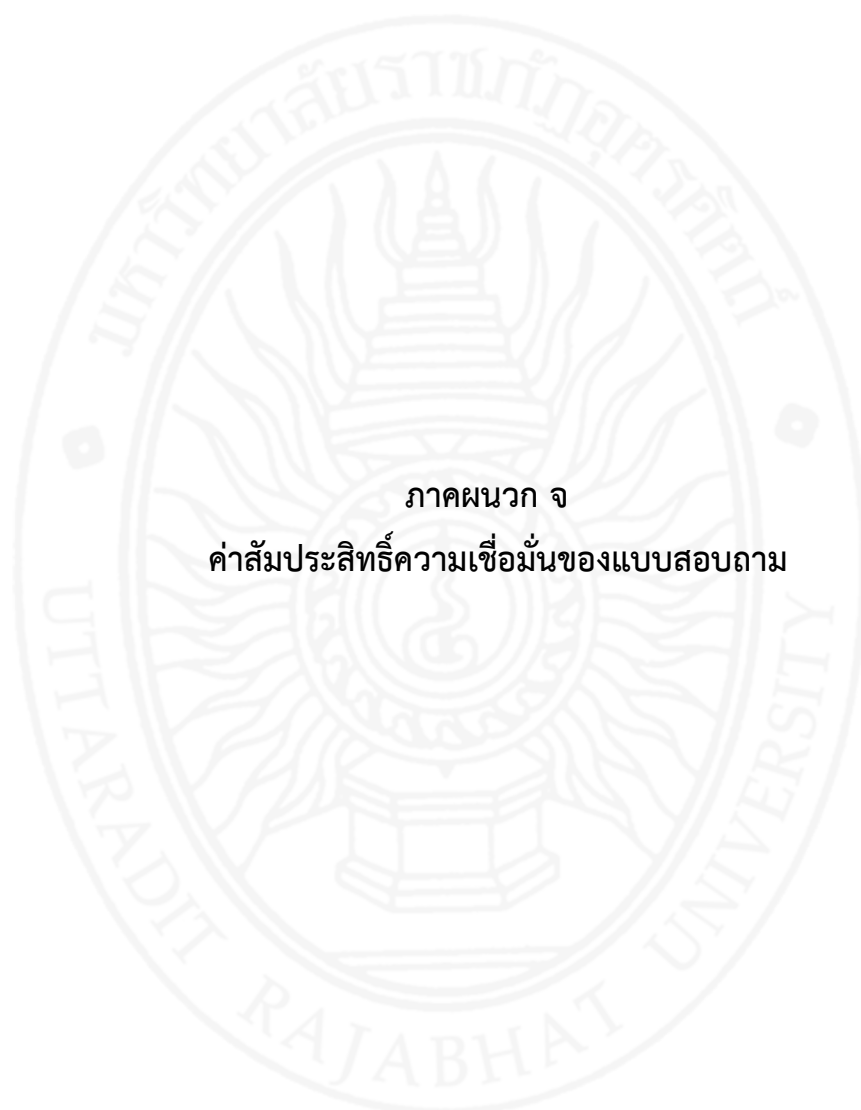
แบบทดสอบ ข้อที่	ระดับความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ผลการพิจารณา		แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	$\sum R$	IOC	
1	0	1	0	1	1	3.00	0.60	นำไปใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
สรุป							0.93	นำไปใช้ได้

แบบทดสอบ ข้อที่	ระดับความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ผลการพิจารณา		แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	$\sum R$	IOC	
7	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
10	1	1	0	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
12	0	1	0	1	1	3.00	0.60	นำไปใช้ได้
สรุป							0.90	นำไปใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
18	1	1	0	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
สรุป							0.97	นำไปใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
20	0	1	1	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
21	0	1	1	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
สรุป							0.93	นำไปใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
สรุป							1.00	นำไปใช้ได้

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลหา
ค่าความสอดคล้องของแบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน
คุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1

แบบทดสอบ ข้อที่	ระดับความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ผลการพิจารณา		แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ΣR	IOC	
1	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
2	0	1	0	1	1	3.00	0.60	นำไปใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
5	1	1	-1	1	1	3.00	0.60	นำไปใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
9	0	1	1	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5.00	1.00	นำไปใช้ได้
13	0	1	1	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
14	0	1	1	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
15	1	1	0	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
16	0	1	1	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
17	0	1	1	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
18	1	1	0	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้
แบบทดสอบ ข้อที่	ระดับความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ผลการพิจารณา		แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ΣR	IOC	
19	1	1	0	1	1	4.00	0.80	นำไปใช้ได้

คุณภาพเครื่องมือด้านความเชื่อมั่น

รายการข้อคำถาม	จำนวนข้อคำถาม	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล		
1. ปัจจัยผู้บริหาร	6	0.929
2. ปัจจัยครู	6	0.902
3. ปัจจัยนักเรียน	6	0.882
4. ปัจจัยโรงเรียน	6	0.895
5. ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนา	6	0.939
รวม	30	0.963
ความสำเร็จการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล		
1. ด้านการพัฒนาผู้บริหาร	6	0.940
2. ด้านการพัฒนาครู	6	0.896
3. ด้านการพัฒนาผู้เรียน	6	0.908
4. ด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา	6	0.842
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	6	0.928
รวม	30	0.966
รวมทั้งฉบับ	60	0.981

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ปรมพร ทิพย์พรม
วัน เดือน ปี เกิด	27 กรกฎาคม 2535
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2552 โรงเรียนอุตรดิตถ์ตรี พ.ศ. 2557 ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
ที่อยู่ปัจจุบัน	69/4 ถนนท่าอิฐล่าง ตำบลท่าอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ 53000

